

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 10, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

TRĘČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 10, 1996

Nr. 133

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Seimas sprendžia biudžeto krizę, mažindamas planuotus išlaidas

Vilnius, liepos 3 d. (AGEP) — LDDP frakcijos balsų dauguma Seimas liepos 3 d. pakeitė 1996 m. valstybės biudžeto ir atskaitymų į savivaldybių biudžetus normatyvų įstatymą. Iš esmės biudžete persikirstytos planuotos išlaidos, nes planuotų pajamų per pusmetį negauta apie 400 milijonų litų. Tai pirmasis šio pobūdžio valstybinio biudžeto pakeitimas metų viduryje, todėl Seimo opozicija jį pavadino biudžeto krize.

Iš viso valstybės biudžete paskirtos lėšos sumažintos daugiau kaip 293.3 milijonų litų. Iš jų valstybės valdžios ir valdymo institucijų paprastosios išlaidos sumažintos 5%. Seimas savo paties išlaidas sumažino 2.9 milijonų litų.

Daugeliui savivaldybių, kurios turi skolų energetikams, antrajam pusmečiui skirtos paprastosios išlaidos (iš jų ir valdymo) sumažintos ne mažiau kaip 5%. Šia suma savivaldybės parengtos padengti įsiskolinimą už šilumos energiją bei ryšių paslaugas.

Krikščionys demokratai reiškia protestą

Vilnius, liepos 3 d. (Elta) — Lietuvos Krikščionių Demokratinė partija kreipėsi į prezidentą A. Brazauską, reikalaudama užkirsti kelią Energetikos ministerijos planams perleisti Lietuvos kuro ir energetikos kontrolę Rusijos įmonei. Liepos 3 d. išplatintame LKDP memorandume reikiama įsitikinimas, kad Lietuvos prezidentas panaudos visas savo galias sustabdyti Lietuvos kuro-energetikos reintegracijos į sovietinę erdvę planams.

Krikščionys demokratai protestuoja prieš tai, kad neteikiama informacija apie įstatymo projektą, kuriuo planuojama įkurti akcinę bendrovę „Lietuvos nafta“. Aiškinamajame Energetikos ministerijos rašte Seimo nariams nurodoma, kad ne mažiau kaip 34% šios

Taip pat sumažintos lėšos, skiriamos kapitalo investicijoms bei gamtos saugos objektams finansuoti — iš viso 23.48 milijonų litų. Apie 5.8 milijonų litų gamtos saugos objektams neteko Klaipėda, 5 milijonų — Alytus, 1.5 milijonų — Zarasų rajonas ir kiti.

Gamtos saugos objektams skirtos lėšos 3.7 milijonais litų padidintos Šiauliams, 1.1 milijonais litų — Joniškio rajonui, 960,000 litų — Anykščiams, tačiau bendra padidinimo suma šiems objektams siekia tik 7.6 milijonus litų.

Vyriausybei taip pat suteikta teisė, finansuojant valstybės biudžeto išlaidas, nurodyti tikslinę pervedamų lėšų paskirtį sunaudotiems energijos ištekliais apmokėti. Šiuo metu valstybės skola energetikams siekia 774.6 milijonus litų.

Patiksrintas 1996 m. valstybės biudžetas planuoja surinkti 4.9 milijardų litų pajamų. Biudžeto išlaidos bus 5.6 milijardai litų. Planuojamas biudžeto deficitas viršys 700 milijonų litų.



Gegužės 14 d. Meksikos Prezidentūroje ambasadoriumi skiriamuosius raštus prezidentui Ernesto Zedillo įteikė pirmasis Lietuvos ambasadorius šioje šalyje Alfonsas Eidintas (dešinėje). Kairėje stovi Meksikos užsienio reikalų sekretorius Angel Gurria. Amb. Eidintas nuo 1995 m. birželio 14 d. yra ir Lietuvos ambasadorius Kanadoje. Jis ir toliau reziduoją JAV sostinėje.

Nuotr. Meksikos Prezidentūros tarnybos

Landsbergis: Elektra turi būti atjungta ne ligoninėms, o Finansų ministerijai ir prezidentui

Vilnius, liepos 8 d. (AGEP) — „LDDP sabotu“ Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis pavadino tai, kad vyriausybė ignoruoja reikalavimą apsirūpinti kuru žiemai.

Pirmadienį spaudos konferencijoje opozicijos vadovas teigė, kad prezidentas Algirdas Brazauskas ir Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas ignoravo opozicinių partijų reikalavimą surengti pirmalaikis Seimo rinkimus vasaros pradžioje, kad nauja vyriausybė galėtų pasiruošti žiemai. Dabar, pasak V. Landsbergio, vyriausybė net atsisako garantuoti kreditą kurui pirkti. „Bankrutavo LDDP ar A. Brazausko vyriausybės ekonominė ir finansų politika“, konstatavo V. Landsbergis.

Jis taip pat teigė, kad energ-

tikai laikosi taktikos — visa kaltę suversti savivaldybėms, kurios, pasak jo, tėra lėšas skirstanti kasa.

V. Landsbergis sakė, kad energetikai turėtų bausti ne

biudžetines organizacijas, kurios nesumoka už kurą — ligonines, pasienį. Pirmiausia energiją turėtų atjungti lėšų neškiriančiai finansų ministerijai, premjerui ir prezidentui. Ir atlyginimus paskutiniai taip pat turėtų gauti energetikos ministerijos darbuotojai, sakė opozicijos vadas. „Jeigu energetikai to nedaro, jie plėšia šalį išvien su prezidentu, Č. Juršėnu ir finansų ministru“, pabrėžė V. Landsbergis.

Nuncijus domėjosi banke išaldytomis Vatikano lėšomis

Vilnius, liepos 5 d. (AGEP) — 1993 metais popiežiui Jonui Pauliui II viešint Lietuvoje, buvo susitarta dėl pranciškonų Vatikano apaštalinis nuncijus Lietuvoje ark. Justo Mullor Garcia.

Pasak banko atstovės spaudai Laimos Kasparavičienės, pokalbyje su svečiu LAIB laikinasis administratorius Romualdas Višokavičius patikino, kad bankui atnaujinus savo veiklą, išaldytos lėšos galės būti panaudotos kilniems Šventojo Sosto tikslams, ir bankas tą patvirtino raštu. Be to, R. Višokavičius išreiškė viltį, kad Vatikano investicinė sąskaita bus papildyta, o LAIB pasižada be priekaištų visas investicijas aptarnauti.

Kartu su Vatikano ambasadoriumi LAIB banke lankėsi ir Tarptautinio Valiutos Fondo atstovas Lietuvos vyriausybės Fanizza, kuris iš esmės pritartė LAIB atgavinimo planams.

Prieš dvi savaites Lietuvos vyriausybė padarė nutarimą, nustatanti, kad visos vartotojų skolos už šilumą turi būti likviduotos iki šildymo sezono pradžios, o už elektrą — iki gruodžio 31 dienos.

Prezidentas A. Brazauskas kritikavo energetikos įmones, kad jos per mažai rūpinasi energijos gamybos kaštų sumažinimu. Ministras Saulius Kutas pripažino, kad tai teisinga kritika ir sakė, kad dedamos visos pastangos gamybos išlaidoms sumažinti.

Energetikos ministras mano, kad pavyks sukaupti kuro žiemai

Vilnius, liepos 8 d. (AGEP) — Nepaisant sunkios padėties, kurioje atsידūrė Lietuvos energetika, kuro šaltys šiandien sukaupta ne mažiau, nei pernai vasarą, teigia Lietuvos energetikos ministras Saulius Kutas.

Po pasitarimo su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku bei premjeru Mindaugu Stankevičiumi, ministras sakė žurnalistams, kad norint pasirėngti šildymo sezonui, reikia kuro sukaupti dar du kartus daugiau, nei sukaupta iki šiol. S. Kutas tikisi, kad lėšų kurui įsigyti bendromis su finansų ministerija pastangomis bus rasta.

Paprašytas išvardinti galimus lėšų šaltinius, energetikos ministras nurodė vartotojų įsiskolinimo likvidavimą bei valstybės gaunamus kreditus. Pasak jo, vien birželio mėnesį, vartotojų skolos energetikams sumažėjo 30 milijonų litų. Kitas galimas finansavimo šaltinis panaudoti lėšas iš Pasaulio Banko.

numatanti, kad „žmogui negali būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas“.

Seimo narys tikisi, kad dabar palengvės Lietuvos ir Rusijos santykiai

Vilnius, liepos 4 d. (AGEP) — Rusijos prezidento rinkimų rezultatai yra palankūs Lietuvai, sako Seimo užsienio reikalų komisijos pirmininko pavaduotojas Algirdas Gričius. Jis mano, kad neturėtų būti didelių permainingų Rusijos užsienio politikoje, įskaitant ir tai, kad savo poste turėtų likti užsienio reikalų ministras Jevgenij Primakov.

Tačiau A. Gričius mano, kad neturėtų pablogėti Lietuvos santykiai su Rusija. Atvirkščiai, sakė jis ketvirtadienį spaudos konferencijoje, „reikia tikėtis pažangos“ sprendžiant sienos nustatymo, ambasadų pastatų Romoje ir Paryžiuje bei išvežtųjų į Rusiją vertybių grąžinimo Lietuvai klausimus.

A. Gričius mano, kad daug priklausys nuo to, kiek bus pajėgus prezidentas Boris Jelcin valdyti Rusiją — ar jis bus tik simbolinė figūra, o politika vykdys sugebėję patekti į jo aplinką žmonės.

Nuo to, ar B. Jelcinas turės realią valdžią, priklausys ir Rusijos pozicija dėl NATO plėtimosi, sakė Seimo narys, paklaustas, kiek kategorišką jos prieštaravimą gali pakeisti Rusijos Saugumo tarybos sekretoriaus Aleksandr Lebed nuomonė.

Kaip žinoma, A. Lebed prieš

pirmąjį rinkimų turą nustebeino Vakarų politikus, pareiškęs, kad jeigu NATO sutiks skirti milijardines lėšas naujų narių priėmimui, Rusija neturėtų tam priešintis, nes jai užtenka vidaus problemų.

Nėra daug vilčių, kad Rusijos pozicija pasikeis, sakė A. Gričius. Jis pastebėjo, kad A. Lebed vėliau yra pareiškęs, kad NATO plėtimosi atveju, Rusija turės imtis atitinkamų priemonių. Be to, Seimo nario nuomone, A. Lebedžiui bus skirta kita misija — pažaboti nusikalstamumą ir sumažinti jį iki Vakarų šalių lygio.

Didžiausių pasikeitimų A. Gričius laukia Rusijos karinėse pajėgose. A. Lebed stengsis atstatyti Rusijos karinį pramoninį kompleksą ir grąžinti prarastas Rusijos pozicijas pasaulinėje prekyboje ginklais, mano A. Gričius.

Dar vienas labai svarbus klausimas — ar pavyks baigti kraujo liejimą Čečėnijoje? Seimo narys skeptiškai įvertino A. Lebedžio siūlymą surengti referendumą dėl apsisprendimo teisės Čečėnijai. Pasak A. Gričiaus, Rusijos Saugumo tarybos sekretoriaus siūlo referendumą surengti tik maždaug trečdalyje Čečėnijos gyvenviečių ir ten leisti kurti nykštukinę valstybę.

Eltos privatizavimas Vilniaus vadovams primena padėtį Baltarusijoje

Vilnius, liepos 5 d. (AGEP) — Vilniaus miesto vadovai LDDP stumiamą Eltos žinių agentūros privatizavimą laiko grubiu Lietuvos įstatymų pažeidimu ir ketina dėl to protestuoti. Liepos 4 d. Vilniaus miesto valdybos posėdyje kritikuotas prezidento Algirdo Brazausko skubos tvarka Seimui pateiktas ir parlamentarijau pradėtas svarstyti Lietuvos Telegramų Agentūros ELTA privatizavimo įstatymas.

Ši dokumentą Vilniaus meras Alis Vidūnas gavo tik iš privačių šaltinių, nors pirmasis jo straipsnis numato didelio pastato Vilniaus centre perdavimą agentūrai už likutinę balansinę vertę. Tuo tarpu pagal vietos savivaldos įstatymą savivaldybė privalo būti informuota apie Seimo svarstomus klausimus, kurie susiję su savivaldybei priklausantiu turtu.

„Miesto valdyba numatoma pastato perdavimą laiko savi-

valdybės turto nusavinimu ir su tuo nesutinka“, korespondentui sakė savivaldybės patarėjas Algimantas Sapiega, kuris įpareigotas parengti valdybos pareikimą prezidentui ir Seimui dėl ketinimų neteisėtai privatizuoti pastatą, kuriuo naudojasi Elta.

Pareigūnas pažymėjo, kad savivaldybė Eltai ir taip daro išimtinę nuolaidą, leisdamą dykai naudoti pastatą, kurį išnuomavęs rinkos kainomis, miestas gautų daug pajamų. A. Sapiega sakė, kad Eltos naudojamo pastato panaudojimas sutartis su savivaldybe turėjo baigtis šiuo metu rugpjūtį ir galbūt tada miesto vadovai būtų kėlę normalias sąlygas.

„Nepaprastai keista, kad atskiras įstatymas kuriamas vienai įmonei privatizuoti. Tai primena Baltarusijos prezidento triukus“, kalbėjo savivaldybės patarėjas. Jis pažymėjo, kad Eltos privatizavimo įstatymo projektas prieštarauja Lietuvoje galiojančioms privatizavimo ir akcinių bendrovių įstatymams.

Savivaldybei priklausanti pastatą perduoti akcinei bendrovei „Elta“ yra tas pat, kaip padovanoti miesto turtą privačiam asmeniui, ir tai yra rimtas nusikaltimas, įsitikinęs A. Sapiega.

KALENDORIUS

Liepos 10 d.: Rufina, Sekunda, Amaliya, Prudencia.

Liepos 11 d.: Šv. Benediktas, abatas (480-543 m.), Europos globėjas; Kipras, Olga, Rimtenis, Skaidrė. 1940 m. prasidėjo pirmieji sovietų vykdomi masiniai lietuvių suėmimai Lietuvoje.

Baigtas formuoti šiaurės-pietų transporto koridorius

Vilnius, liepos 5 d. (AGEP) — Trečiadienį Briuselyje baigtas formuoti šiaurės-pietų koridorius, apimantis „Via Baltica“ greitkelį bei pagrindinį geležinkelį iš Talino į Varšuvą.

Lietuvos Susisiekimo ministerijos sekretorius Algirdas Šakalys kartu su Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Rusijos bei Europos Sąjungos atstovais Europos Komisijoje pasirašė Kretos Pirmojo koridoriaus memorandumą.

Šis dokumentas leis koordinuoti veiksmus, įgyvendinant šį projektą, sudarys palankias

sąlygas gauti Europos Investicijų Banko, Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Banko paskolas šiems tikslams, pranešė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos informacijos skyrius.

Susirinkime taip pat buvo parafuotas (t.y., abiejų pusių peržiūrėtas pastraipsniui, ir kiekvienas straipsnis inicialais pažymėtas, kaip priimtinas, — Red.). Baltijos jūros uostų plėtros memorandumas, kuriame aptariami bendri veiksmai, plėtojant jūrų transportą šiam regione.



SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VIENUOLIKA DIENŲ PHILMONT KALNUOSE

Ejo skautai iškylauti...
Sangre De Cristo kalnuose,
Cimmaron, New Mexico,
JAV

„Geležinio Vilko“ draugovės skautai 1995 m. birželio 23 d. iš Pasaulio lietuvių centro Lemont, IL, išvyko iškylauti kalnuose, Philmont Scout Ranch, Cimmaron, New Mexico. Vienuolikos dienų žygyje, siaurais kalnų takais jie suvaikščiojo daugiau negu 80 mylių, apytikriai 128 kilometrus kelio.

Skautai – Petras Matranga, Andrius Matranga, Darius Barauskas, Saulius Petrolūnas ir Vytukas Janušis savo skaitininku išsirinko Stepą Tharp, vadovauti jiems šioje kelionėje. Jo pareiga buvo vesti ne tik skautukus, bet ir jų vadovus – Vytautą Janušį, Nidą Januškytę, Bronių Fabijoną ir Viliją Januškytę per Sandre De Cristo kalnus.

Kuprinėse (ant savo nugarų) kiekvienas šios iškylavos dalyvis nešėsi daugiausiai 30 kilogramų sveriančius reikmenis – palapinę, miegmaišį, indus, įvairius įrankius, šiltus drabužius, dvi poras kojinių, „extra maikę“, „camp suds“ muilo, keturiom dienom maisto ir svarbiausia – geriamą vandens. Jų kuprinės buvo ju „namai“. Tose kuprinėse sutelktais reikmenimis skautai turėjo verstis vienuolikos dienų iškylavoje kalnuose, siekiančiuose nuo 2,000 iki 4,000 metrų virš jūros lygio.

Atvykę į Philmont Scout Ranch JAV skautų pagrindinė stovyklavietė, „Geležinio Vilko“ draugovės skautai ir jų vadovai pasirodė žygiui. Pirmą rytą anksti atsikėlė iškylautojai, laikydami Lietuvių Skautijos tradiciją, pakėlė vėliavą. Pavalgę pusryčius susidėjo savo mantą rūpestingai ruošdamiesi ilgai iškylai. Po pietų užsidėjo kuprines pradėjo žygį.

Žygio programa buvo labai įvairi ir įdomi. Naudojantis topografiniu žemėlapiu, kompasu, saule, kasdien reikėjo nustatyti teisingą kelią, maždaug 5-12 mylių (tarp 8 - 19 km) į naują pastovyklę šioje didžiulėje stovyklavietėje. Tai nebuvo

– skautai ir jų vadovai, tikrai suprato, kad jie, kaip skiltis, turi galimybę sėkmingai atlikti likusią kelionės dalį, likusias keturias šios išpūdingos iškylavos dienas. Nors mums visiems buvo fiziškai ir emociniai sunku šiame žygyje, pasiekę Mt. Philips viršūnę supratome ir iš džiaugsmo sušukome „Valio!“ džiaugdamiesi bendru pasiekimu.

Visi be išimčių pripažįstame, kad mes daug ko šioje kelionėje išmokome, ne tik apie naujų mums nepažįstamą nuostabią kraštą, bet svarbiausia – apie vieni kitus ir patys apie save. Linkime visiems galimybes pergyventi tokį įdomų įvykį. Ši kelionė mums visiems paliko nepamirštamą patyrimą.

Skautininkas Vytautas Janušis šią vasarą vėl su savo vadovaujama skautais vyksta į Philmont kalnus. Linkime jiems įdomių ir nepamirštamų patyrimų.

Sesė Vilija Januškytė Brolis Bronius Fabijonas 50 METŲ SKAUTAVIMO ŽENKLELIS

Šiais metais, be abejo, nemažai būs „vyresnių“ skautų ir skautių pradėjo savo skautavimą užsienyje.

Prieš 10 metų Lietuvių Skautų sąjungos pirmąją įsteigė 50-ties metų SKAUTAVIMO ženklą ir pažymėjimą. Ši atžymėjimą galima gauti šia tvarka:

1. LSS narys/e, aktyviai reikiąs Sąjungoje 50 metų, kreipiasi į savo tiesioginį vadovą/e, ar tiesiai į LSS Pirmiosios pirminką, suteikdami šias žinias:

a. Laipsnį, vardą, pavardę ir adresą;

b. kur pradėjo skautauti ir kada;

c. kuriam vienetui dabar priklauso ir kas yra jo ar jos tiesioginis vadovas/e.

2. Tiesioginis vadovas/e gali asmeniškai pristatyti be jo/jos žinios, tačiau turi pateikti visus tikrus reikalingus duomenis.

Ženklelį ir pažymėjimą Pirmi-



Čikagos lietuvių skautijos savaitgalio stovykloje, š.m. birželio 7-9 d. vykusiame Lemont, po įžodžio naujam vilkiukui Aleksandriui Taus kaklaraištį riša vadovas Edis Leipus. Kaklaraiščiu savo įžodį vainikuoti laukia vilkiukas Marius Aleksa.

Nuotr. Gintarės Thaus



Lietuvių Skautų Seserijos vadijos suvažiavimo, š.m. birželio 7-9 vykusi Putnam, CT, dalyvės. Iš k.: I eil. – Irena Markevičienė, Valė Čepienė, LSS Vyriausioji skautininkė Birutė Banaitienė ir Daina Kasputienė. II eil. – Giedrė Stankūnienė, Zina Pocienė, Jūratė Neimanienė, Birutė Sasnauskienė, Gilanda Matonienė, Meilė Mickienė, Rasa Karvelienė, Danutė Surdėnienė, Aldona Lingertaitienė.

LSS SESERIJS VADIJOS SUAŽIAVIMAS

LSS Seserijos vadijos suvažiavimas š.m. birželio 7-9 d. vyko Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų vienuolyne, Putnam, CT. Suvažiavime dalyvavo: VS v.s. Birutė Banaitienė, VSP s. Valentina Čepienė, Vadijos sekretorė v.s. fil. Meilė Mickienė, išdininkė v.s. Irena Markevičienė, R. Vandenyno rajono atstovė s. fil. Daina Kasputienė, Garbės gynėja v.s. Danutė Surdėnienė, Tiekimo skyriaus vedėja s. Zina Pocienė, Knygyno vedėja ps. Birutė Sasnauskienė, GVM vedėja v.s. fil. Gilanda Matonienė, Vyr. Skautių skyriaus vedėja ps. Aldona Lingertaitienė, Prit. skautių skyriaus vedėja v.s. Giedrė Stankūnienė, Skautių skyriaus vedėja s. fil. Jūratė Neimanienė ir Jauniausiųjų – liepsnelių skyriaus vedėja s. Rasa Karvelienė. Kitos vadovės pranešimus atsiuntė raštu.

Tiekimo skyriaus vedėja sesė Zina Pocienė apgailestavo, kad vienetų vadovės neužsisako ženklų. Ta pati bėda ir su knygynu. Pagal sesę Birutę Sasnauskienę – knygų daug – pir-

na nusisų pristatysiam. Ženklelis ir pažymėjimas asmeniui gali būti įteikti iškilmingoje ar kita ypatinga proga. LSS Pirmiosios pirminkas yra v.s. fil. Kestutis Jėčius. Jo adresas: 1310 Wayside Drive, Villa Park, IL 60181-3524, USA. Telefonas: (708) 832-2809 ir FAX'as (708) 832-2893.

Sesė Gilanda Matonienė, GVM vedėja, skundėsi, kad vienetų vadovai nekreipia užteklinai dėmesio naujų vadovų paruošimui. „Gintaro-Ažuolo“ mokykla vyksta kas antri metai, proga iš anksto susipažinti. Vienetuose trūksta skatinimo... ir lieka neišnaudota proga paruošimui naujų vadovų.

Šiame suvažiavime daug laiko skirta šakų patyrimo laipsnių programų peržiūrai. „Senoviški“ žodžiai ar išsireiškimai buvo keičiami į šių dienų skautams labiau suprantamą kalbą. Peržiūrėtos kandidatų, skautių, prityrusių ir vyr. skautių kandidatų programos, Religinė programa ir specialybės. Iki po vidurnakčio diskutavom rūpimus klausimus, norėdamos užbaigti pradėtą darbą ir paruošti naujas programas prieš šios kadencijos pabaigą.

Sekmadienį, po kun. dr. V. Cukuro aukotų šv. Mišių ir seselių paruoštų skanių pusryčių, vėl rinkomės į „Raudondvario“ salę paskutiniams pranešimams ir suvažiavimo uždarymui. LSS Vyriausioji skautininkė v.s. Birutė Banaitienė padėkojo Vadijos narėms, atvykusioms iš arti ir toli, o Putnamo seselėms už malonų priėmimą ir globą.

M.M.

LAIŠKAS

Būdama Brolijos Vyriausioji skautininkė savo štabo nariams įtaigojau, kad mažiau rašytų laišku, o ypač, jeigu supyksta ar pasijunta įžeisti. Reikia palaukti bent trejetą dienų ir dalykai pradeda klostytis daug šviesesnėmis spalvomis. O atsitiko taip, kad aš pats neišlaikiau savo patarimų ir parašiau atsakymą tą patį dieną. Ir atsakymas buvo labai šaltas. Tiesa, nesiklojau ir nepanaudojau necenzūriškų žodžių, kaip dabar madoje. Tačiau rytojaus dieną pajutau, kad laiškas reikėjo parašyti kitu tonu.

MANO TĖVUKO KELIONĖ IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

Aš norėčiau papasakoti kaip mano tėvukas atvyko į Ameriką. Tėvukas yra mano tėčio tėvelis.

Tėvukas Lietuvoje gyveno Telšių mieste, Žemaitijoje. Mano prosenelis buvo teisėjas. Buvo karo metai. Vieną dieną prosenelio šeima išgirdo tankus šaudant. Šaudė rusai ir vokiečiai.

Kitą rytą prosenelio šeima į du vežimus susikrovę maisto, drabužių ir kitų dalykų išvažiavo, bėgdami nuo karo. Su savo tėvais tada keliavo ir mano tėvukas, jo sesutė ir brolis. Seseriai tada buvo 18 metų, o broliui – 23. Mano tėvukui tada buvo 20 metų. Jie keliavo tris dienas kol pasiekė Vokietiją. Pakely rusai juos sustabdė ir privertė kasti griovius, o paskui vėl paleido.

Vokietijoje tėvukas gyveno penkerius metus. Jis susitarė dirbti Kanadoje, todėl Kanada priėmė jį gventi. Jie susėdė į karišką laivą ir išplaukė į Kanadą. Laivas atvyko į Halifaxą. Kanadoje tėvukas vienerius metus turėjo dirbti geležinkelio darbuose. Vėliau jis dirbo Coca-Cola įmonėje. Mano seneliai gyveno Toronte; ten ir mano tėvelis gimė. 1960 metais mano tėvukas su savo šeima atsikėlė gyventi į Los Angeles miestą Kalifornijoje.

Kalbėdamas su tėvuku aš daug ką sužinojau. Tėvuko kelionė Amerikon buvo labai ilga. Taip pat sužinojau, kad karas yra labai baisus ir blogas dalykas.

Narsus Vilkiukas
(Tauras Stočkus,
Los Angeles „Kalniškių“
tunto vilkiukas)

Šis rašinys LSS 1995 metų rašinių konkurso jaunesniųjų skautų grupėje laimėjo I vietą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuėmiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė
Administracinis Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą, nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Televizijoje (tarp žmogžudysčių, vagysčių, gangsterių ir kitų prajovų kartais išgirsti ką nors gero). Išgirdau. Taigi sakė, cituojant iš Biblijos. „Tas stipresnis, kuris nugalį savo nuotauką, negu tas, kuris nukariauja miestą“. Tikra teisybė. Sugadinta nuotauka užvaldo tave ir kartais padarai veiksmus, kurių labai gailiesi. Ir aš pasijutau neįtikinamai rytojaus dieną, bet jau buvo per vėlu.

Gavau atsakymą. Dėlto atsakymo ir noriu čia pasidalinti mintimis. Tai buvo labai gražus, švelnus, reikalingas išsklaidyti labai malonia forma laiškas. Susigėdau.

To viso akivaizdoje, kas klausys ar ne, bet turiu patarti.

Gavęs laišką ir radęs nepatinkamų eilučių, perskaitę dar kartą. Geriausia, kada turėsi gerą nuotauką. Pagal Bibliją – būsi stipresnis už miesto nukariautoją. Tada palauk. Gal dieną, gal dvi. Nors ir labai supykai, nerasyk piktų laišku. Gavėjas gali pasidėti į savo archyvą ir po jo skaitantieji gali su-

sidaryti apie tave labai prastą nuomonę. Na, būna atsitikimų, kad tau rašo tokie, kurie nežino to gero Biblijos posakio ir piktį iš prigimties. Tokiems parašyk, kad laiškas gavai ir, kad padėsi į savo archyvą. Tik labai užkietėjęs neprastaburnis nesijaudins.

Yra viena dar viena rūšis laišku. Tarp berniukų ir mergelių. Čia yra labai plati tema ir kadangi nesirengiau rašyti knygos apie laišku rašymą, tai čia ir sustosiu, nes užimtų labai daug „Draugo“ puslapių.

vs Vladas Vijeikis

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specializavosi vidurinė ir kraujo ligos
6640 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-888-2882
Pirmą 9 v.r. - 7 v.v., antrą, trečią, ketvirtą 9 v.r. - 3 v.v., penktą, šeštą 10 v.r. - 7 v.v. Sešd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Pirmą „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOS
su Charles E. Bond, D.D.S.
299 S. Columbus Rd.
Chicheston, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7760

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4617 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
6068 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 886-4666
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PULSŲ IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-841-2696
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specializavosi – Vidurinė ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 686-7766

ARAS ŽUJOS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1629 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-6999
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALIZAVOSI – AKIŲ LIGOS
3990 W. 96 St. Tel. (708) 422-8161
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v.p. - 7 v.v., antrą 12:30 - 3 v.p. trečią, ketvirtą, penktą 1 - 3 v.p. penktą ir sešd. 9 v.r. - 12 v.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0000 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 886-8161
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: 708-682-4150

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 98th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p. - 7 v.v.
Išskyrus trečią, sešd. 12 - 4 v.p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams sutarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoluciai punktualiai. Sušaukiamas
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-6390

SURENDER LAL, MD
Specializavosi – Vidurinė ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3386
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS UŽDAVINIAI

Apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės darbus dabar ir ateityje mintimis su „Draugo“ skaitytojais dalinasi PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys.

— Gerb. pirmininke, Jūs jau ketveri metai vadovaujate Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Sakykite, kokius svarbiausius darbus Jūsų vadovaujama valdyba per tą laikotarpį atliko? Kokius sutikote sunkumų ir kaip juos įveikėte?

— Visų dešimties narių ketverių metų darbus aptarti reikėtų labai daug „Draugo“ puslapiu, todėl čia tegalėsiu paminėti kelis, ir net nežinau, ar visi bus patys svarbiausi. Mat visuomeninėje veikloje, kai daug kur ji būna tik žodinė, posėdinė, iš viso yra sunku suvokti, kas yra darbas? Taigi tuojau pat galiu pasakyti, kad PLB valdyba per tuos ketverius metus mes 20 kartų po ištisą dieną posėdžiavome, žinokite — nė viena iš tų dienų nebuvo sugaišta veltui. Posėdžiuose visuomet apšvarstydavome PLB seimo įpareigotą ar laiko tėkmėje iškilusių darbų vykdymo planus, o po posėdžio juos uoliai kiekvienas PLB valdybos narys atlikdavo. Taip po trejų metų atkaklių mano paties ir vicepirmininko Rimo Česonio pastangų užsienio lietuviams buvo išrūpintas Lietuvos pilietybės pripažinimas (čia ne kieno kito, bet tik PLB valdybos ir darbas, ir nuopelnas). Aš pats, vicepirmininkas Vytautas Kamantas ir PLB atstovybės Lietuvoje pareigūnai uoliai talkininkavome PLJS atstovo PLB valdyboje Pauliaus Mickaus vadovaujamo Jaunimo kongreso komitetui suruošti Jaunimo kongresą, ypač jo dalį Lietuvoje, kur ištisus metus jaunimas naudojosi PLB atstovybės patalpomis, kompiuterine įranga bei patar-

navimais. Vicepirmininke kultūrai dr. Vitalija Vasaitienė organizavo, koordinavo, vadovavo užsienio lietuvių chorų bei tautinių grupių pasirodymui ir išvykai į Pasaulio lietuvių dieną šventę Lietuvoje 1994 metais. Dr. Petro Kisieliūso rūpestiu suorganizuotas, Indrės Tijiūnienės vadovaujamas, Lietuvos beglobių vaikų globos būrelis „Saulutė“ į Lietuvą jau išsiuntė apie 3,000 siuntinių ir 80,000 dol. Vicepirmininke švietimui Milda Lenkauskienė nuolat parūpina lėšų, daugiausia iš Lietuvių fondo, ir padeda Pietų Amerikos lietuvių jaunimui, kasmet po kelis pasiūsdama ir Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje mokytis lietuvių kalbos. Jos pastangomis iš Lietuvių fondo paramos gauna ir naujos lietuviškos mokyklos rytų kraštuose. Vicepirmininkas Vacys Gorbunkus ištirnyjo amerikietiško tipo gyvenviečių statybą Lietuvoje ir ieško lietuvių pensininkų, norinčių labai palankiomis sąlygomis pasistatyti šalia Vilniaus ar patį Vilnių, kur yra ir ten išsikurti. Jo rūpestiu, viena danų bendrovė, nors ir labai pamažu, jungiasi į Vilniaus senamiesčio atnaujinimo darbus. Mano paties, Vytauto Kamanto, dr. Antano Razmos ir Juozo Gailos nuolatiniomis pastangomis, išspausdintos dvi „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ serijos knygos, o kitos dvi jau spausdėję. Taigi už mėnesio bus keturios. Kitos ruošiamos.

Nežinau, darbas, ar ne, yra kraštų Lietuvių Bendruomenių lankymas, kurio didžiausia dalis klievo man pačiam. Aplankiau, dalyvavau įvairiose iškilinėse, tarbiausi, posėdžiavau su naujai suburtų LB vadovais Sibire (Tomske, Novosibirske, Barnaule), Maskvoje, Kijeve, Karaliaučiaus srityje, du kartus Latvijoje, du kartus Gudijoje

tris kartus Lenkijoje, tris kartus Kanadoje, skridau net į Australiją. Nuo kadencijos pradžios jau aštuntą kartą skrendu į Lietuvą, o ten man tai tikrai ne atostogos: įvairiausi pasitarimai, posėdžiai, pokalbiai, susitikimai kasdien, kartais net kas valanda. Nuo jų sveikata negeležja... Sibiro ir kai kurias kitas vietoves lankė ir Juozas Gaila, Pietų Ameriką — M. Lenkauskienė.

— Pridedame dar mano biurokratinį darbą PLB įstaigoje Lemonte. Bet... gal tai irgi nedarbas? Nes visos septynios dienos, kartais net po dvyliką valandų plūso be atlyginimo. Neapmokamai dirba ir dar pats save išlaiko ir PLB atstovas Lietuvoje Juozas Gaila. Be atlyginimo sekretoriauja ir Baniutė Kronienė. Kiek visuomenės pinigų per ketverius metus čia sutaupyta?

— Bet... tik maždaug po vieną PLB valdybos nario darbą paminėdamas, jau kiek prikalbėjau, nes pėsčiomis užsiminti ne apie mano „Pasaulio lietuvių“ redagavimo bei paruošimo spaudai darbą. Todėl apie tai gal užteks. Beje, dar turiu pridėti ir vicepirmininko Rimo Česonio bandymą organizuoti užsienio lietuvių talką Lietuvos pastangoms įstoti į NATO. Tikėkim, kad šis labai svarbus uždavinys pavyks.

Kliudymai? Apie tas kažkokio liguisto pavydo apraiškas gal šį sykį pamirškim. Kalbėkim apie gražius dalykus. Tik gal verta skaitytojams priminti tai, ko mes nedarėm. Pirmiausia — nemokėm Lietuvos. Nei ekonomikos, nei teisės, nei kaip pasirošti į NATO. Nei kariuomenės štabų, nei Seimo narių. Lietuva, kaip valstybė palaikydama pačio aukščiausio lygio ryšius su kitų kraštų vyriausybėmis, politikais, kariškiais, profesionalais, pati tai tikrai geriau žino negu mes. Tai pat mes jos ir neniekinom. Ji mūsų Lietuva, visada ta pati, brangi, mylima, nepaisant kokia valdžia sedėtų jos soste. Jos keičiasi. Štai už pusmečio gal bus nauja, už kelerių metų —

vėl kita. Ar su jomis kartu mums reikia kaitalioti ir meilę Tėvynei?

— Š.m. balandžio 28, Lemont, PLC patalpose, buvute susirinkę PLB, JAV LB ir Kanados LB vadovybės pasitariti. Pasitarimui Jūs buvute pateikę darbotvarkę, nurodantią jo tikslus: santykius tarp PLB ir šių kraštų Bendruomenių, PLB seimą, lėšas, ateities veiklą. Ar visus klausimus aptarėte? Kokia nuotaka pasitarime vyravo?

— Kadangi pasitarimas vyko VIII PLB seimo korespondencinio posėdžio laikotarpiu ir jo sprendimas dar nebuvo žinomas, o kai kurie svarstomi klausimai kaip tik nuo to sprendimo priklausė, ką nors nutarti gal ir nebuvo galima, todėl aplamai nieko ir nenutarėme. Gal būtų naudinga tą patį darbotvarkę „permaloti“ jau po VIII PLB seimo sprendimo pradžios PLB valdybos kadencija ir IX PLB seimą atidėti vieneriems metams? O pats pasitarimas labai objektyviai ir tiksliai PLB korespondento buvo aprašytas „Drauge“ gegužės 7 d., tai čia apie jį daugiau kalbėti gal ir nebevertėtų. Nebent tik paminėti, kad kiti šio pasitarimo aprašytojai jo eigą visiškai iškreipė, žinoma, PLB valdybos nenuadai. Taigi lieka vietos ir šypsniui.

Pasitarimo nuotaka — grynai tarnybiška.

— Jūsų manymu, ar tokie pasitarimai reikalingi ir ar nuo to pagerėja LB veikla?

— Jie reikalingi, nors LB veikla ir nepasikeičia. Juose paryškėja daug kas naujo, nenumatyto, nelaukto; sužiniai, ko anksčiau nebūtum net bandęs spelioti.

— Buvo iškilę sunkumų šiais metais suruošti IX PLB seimą Lietuvoje. Kaip išsprendėte šį galvosūkių?

— Jį išsprendė VIII PLB seimas, IX-tąjį atidėdamas į 1997 metus.

— Jūs vykstate į Lietuvą. Koks Jūsų kelionės tikslas šį kartą?

— Dalyvauti Rytų Kraštų Lietuvių Bendruomenių bei Jaunimo sąjungų vadovų suvažiavime, Sibire lietuvių suvažiavime, Lenkijoje Punksko lietuvių Kovo 11-tios gimnazijos keturiadešimtmečio minėjime ir pasitarti su Lenkijos LB vadovais. Tartinis su Lietuvos Laisvės kovų archyvo ir Lietuvos istorijos instituto vadovybėmis dėl tolimesnių Lietuvos kovų ir kančių istorijos tomlų ruošimo, išsiaiškinti su Lietuvos valdžia, o taip pat ir opozicija IX PLB seimo patalpų ir patarnavimų klausimus, aplankyti rytų kraštų lietuvių stovyklą „Atgają“ ir susipažinti su tos stovyklos tikslais, programa, tvarka, vadovybe bei stovyklautojais. Tai tarnybinės — PLB valdybos pir-

mininko pareigos. Taip pat esu kvieistas ir dalyvausiu 1941 m. sukilimo minėjime Kaune ir dr. Leono Kriaučiūno savomis lėšomis Veterinarijos akademijoje įrengtos smulkių gyvulių gydymo mokomosios klinikos atidaryme. Be to, kaip visuomet, bus gausybė visokių pasimatymų, pasitarimų, pokalbių PLB — Lietuvos valdžios, opozicijos, organizacijų atstovų ryšių palaikymo klausimais.

— Lietuvai atgavus nepriklausomybę, be abejo, pakito ir LB uždaviniai. Tad ar reikalinga Pasaulio Lietuvių Bendruomenė? Gal jos veikla nori perimti kraštų valdybos?

Pasaulio Lietuvių chartos kūrėjai, kurie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę kaip tik ir buvo įsteigta, jai numatė du tikslus: viena laikina — Lietuvos laisvinimą, o kita nuolatinė — lietuvių išlaikymą, kuris visada turėtų būti ir užsienio lietuvių, ir Lietuvos rūpestis. Taigi PLB steigėjai jautė, kad tam nuolatiniam tikslui siekti geriausia priemonė bus visų užsienio lietuvių nepartinė, nepasaulėžiurinė, neideologinė, nereliginė, bet grynai lietuviška jungtis, kurios pagrindiniai rūpesčiai būtų laisva, nepriklausoma, demokratiška Lietuvos valstybė ir užsienio lietuvių lietuvių su lietuvių kalba, kultūra, papročiais, tradicijom. Charta taip elgtis įpareigoja kiekvieną lietuvi, taigi ir jų telkinius. Jos kūrėjai suprato, kad parankiausia telkiniai gali būti viename krašte gyvenantieji lietuviai, saistomi tais pačiais įstatymais, krašto administracine tvarka, gyventojų įpročiais, tradicijom. Todėl kiekvieno krašto lietuvių jie skatino burtis į to krašto Lietuvių Bendruomenę. O visai bendrai lietuviškai veiklai planuoti, derinti, tą bendrą veiklą vykdyti bei kraštų Bendruomenes padėti, joms atstovauti bendruose tarptautiniuose forumuose, jie numatė atskirų kraštų Bendruomenes jungti į vieną didžiulį užsienio lietuvių telkinį — Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Tam tikslui buvo sukurta ir, sakyčiau, esamomis sąlygomis pakankamai gerai išmąstyta sąranga: kas penkeri, vėliau — kas ketveri metai Kraštų Bendruomenių rinkti atstovų suvažiavimas (tiksliau — gal saskrydis, juk negalima suvažiuoti, reikia suskristi) pavadintas seimu, — kaip vyriausia PLB įstaiga, — kuris, jo nurodytų darbų vykdymui, kontrolei, priežiūrai išrenka administracines įstaigas: PLB valdybą, Kontrolės komisiją, Garbės teismą. Šioji sąranga gerai veikė nuo 1958 metų rudens, kodėl ji negalėtų taip pat veikti ir toliau?

Jeigu kai kurių kraštų Bendruomenėms (Nukelta į 5 psl.)

Padėkos, ordinais, medaliai

Kiekvieną kartą, kai Lietuvos prezidentūra paskelbia naują sąrašą asmenų, kuriems valstybinės šventės proga paskirti to ar kito laipsnio ordinais bei medaliais, šiaipus Atlanto nuaidi pasipiktinimo šnabždesiai. Vien tik asmenys, kurių pavardės įrašytos apdovanojimų sąraše, kukliai tyli, bet ir jie pabdomi kritikos spygliams. Pasitaiko ir idomių išimčių: kartais žmogus įsitikinimas ir savo principų neatsisąžinėjimas yra toks nepajudinamas, kad jis drįsta nepriimti ordino iš LDDP priklausancio prezidento: kartais išgirstame priešiną reakciją, kai žmogus nepatenkintas, kad per žemo laipsnio ordinas jam skirtas... Tačiau daugumas šių žmonių priima, tvirtindami, kad tai Lietuva pagerbia savo tautiečius už nuopelnus, o prezidentas, nesvarbu, kokios partijos jis priklauso, yra tik įrankis, per kurio rankas pagerbimas ateina. Suprantama, kad šiuo klausimu vargiai kada pasieksime vieningą nuomonę, tad nei ginčytis neverta, o Lietuvos prezidentas, be abejo, ir toliau abiem rankom labai dosniai žarstys ordinus ir saviem, ir svetimiem (matyt, Lietuvoje ordinų kalykla nebloga apyvartą daro). Svarbu, kad šiuos žyminis nepanaudotume kaip dar vieną įrankį mūsų visuomenės skaldymui. Tikroji problema atsiranda tik tuomet, kai valstybinės pagarbos ženklas paskiriamas jo nevertiems, pvz., buvusiems savo tautos išdavikams. Tuo ir aukščiausio laipsnio ordinas nuvertinamas iki surūdijusio metalo nuolažos.

Apskritai mes, užsienio lietuvių, nelabai jaukiai pasijuntame, kai kas nors kam skiria žymenį, suruošia pagerbimo šventę, išskiria specialiam paminėjimui. Tai nejaukumo būsenai išreikšti griežiamas parankiausio ginklo — kritikos, kuri kreste krečiama ne ant žymenį skyrusiųjų, bet tiesiai ant apdovanojimo galvos, tarytum tas asmuo išsipašė, kad būtų pagerbtas. Antra vertus, dažnai pasigirsta priekaištai, kad nemokame vertinti dirbančiųjų, ypač aukojančių savo jėgas, laiką ir sveikatą visuomenės labui.

Vadinasi, ir taip blogai, ir taip negerai, tarytum toje pasakoje apie tėvelį ir sūnelį, jojančią vieną asilėliu į miestą: kaip jie bemėgino ant gyvulio susėsti, praeiviai vis kritikavo — negerai! Būtų logiška džiaugtis kiekvieno savo visuomenės nario džiaugsmu, jeigu jis vertai už

savo darbą pagerbiamas. Žinoma, bet kurios organizacijos pasirašytas, nors ir iškilmingai įteiktas, pagyrimo lakštas neprilygsta prabangiai įpakuoatam prezidentiniam ordinui, bet juk jis duodamas iš širdies, ne politiniais ar kitokiais sumetimais, pirmą gerai apsvačius, ar asmuo, taip pagerbiamas, yra tikrai to nusipelnęs.

Drįstume tvirtinti, kad mūsų tarpe apdovanojimų ir pagerbimų tradicijos turėtų būti aktyviau puoselėjamos bei plečiamos, įjungiant į padėkos vertybių sąrašus kuo daugiau asmenų. Reikėtų atkreipti dėmesį į pulkų pulkus „pilkųjų talkininkų“, kurių pavardes, tarytum tarp kitko, pažymimos patijoje renginių aprašymo apačioje, arba iš viso niekad nepaminimos. Jų nuotraukos nepuoselios didžiųjų švenčių leidinių puslapiu, o kaip tik be to darbštuolių ir „svarbieji“ vadovai būtų nelabai veiksmingi — juk kiekvienas teturime dvi rankas ir dvi kojas...

Paprastai visi uolieji talkininkai dangstosi „lietuvišku kuklumu“ ir ne tik nereikalauja, bet ir nesitiki, viešo padėkos pareiškimo. Tas kuklumas — tai kilni žmogaus charakteristika, turbūt iš dalies mums įskiepyta, gyvenant šiame krašte, kur įvairūs visuomeniniai bei labdaros darbai aktyviai skatinami net nuo mokyklos suolo, o mokslieviams, parodžiusiems daugiausiai iniciatyvos šios srityje, rašomi geresni pažymiai, skiriamos stipendijos. Nors Amerika kratosi viešo krikščioniškumo apraiškų visuomeniniame gyvenime, bet kas gi pagaliau yra ta veikla, jeigu ne krikščioniškos artimo meilės pasireiškimai?

Totalitarinio režimo auklėjimas tokio pareigos jausmo — nesavanaudiškai, be atlyginimo padėti, kur pagalbos reikia, neturėjo, todėl mūsų tautiečiai, daug dešimtmečių praleidę okupuotoje tėvynėje, ne visada suprantą čionykščių lietuvių veiklą, paremtą savanorišku darbu. Tiesa, už tą darbą niekas nereikalauja atpildo, bet vis dėlto „sviestu košės nepagaminsime“ — padėkos žodis, dirbančiojo įvertinimas, viešai išreikšta jam pagarba prisideda prie glaudesnio bendradarbiavimo ir gausios būrio talkininkų, kai vėl atsiras reikalas. Antra vertus, reikia išmokyti ir nuo per didelių kritikos pareiškimų, kai kas apdovanojamas, pagerbiamas, tada ir „lietuviškas kuklumas“ bus mažiau ryškus.

galvijų šlaunų, mus pripažino tikrais dypukais. (Nuo žodžių Displaced person, išvėntintas asmuo, sutrumpintai žymėtas dy-py.) Taigi buvome dypukai, be darbo, be namų, be ateities, be vilčių. Piktėsi amerikiečiai, meilužiai vokiečių paskatinti, apie mus vaizdžiau prabildavo: Goddamned DP! (Prakeiktas DP!)

O tie amerikiečiai, pasaulio valdovai... Gražiai nuauge, įsigane, švariai dėvi, skaniai besimaistina. Tik jų kultūra, kultūra... Siaubas! Jokio mandagumo, jokios pagarbos žmogui, kad ir seneliui, lyg būtų iš tvartų atėję. Gatvėse šokinėjo, garsiai šūkavo, visus svaide nuorūkas iki pusės cigaretės ilgio, o vokiečiai ir DP jas rinko...

— Na, žinote, čia ne kareiviai, bet Azijos beždžionės! — stebėdavomės.

— Neneikink Azijos. Tai Naujosios Zelandijos beždžionės. Azijietės yra geriau išauklėtos.

Tačiau prisimintina, kad amerikiečiai nekentė vokiečių už pradėtą karą, tad gal tyčiomis taip elgėsi. Nekentė ilgai, kelis dešimtmečius. Kai atvykome į Ameriką, pamatėme ir kitą jų elgesio priežastį. Tie kareiviai, kuriais Vokietijoje piktinomės, po demobilizacijos stoviniuodavo JAV miestų kryžgatviuose ir elgėsi ne geriau, kaip Vokietijoje elgėsi. Tai į uniformas buvusi įsprausta žemiausia JAV visuomenės klasė. Jie visi mokojo gerai skaityti ir rašyti, bet nesugebėjo galvoti. Geriau išauklėti JAV kariai gatvėse nesilaistė ir jų nematėme. Tada Vokietijoje Ameriką atstovavo blogiausios elementas.

(Bus daugiau)



PLB posėdis Pasaulio lietuvių centre balandžio 28 d. Iš kairės: Banė Kronienė, Algirdas Vaičiūnas, Kanados LB Krašto valdybos pirm., Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos pirm., dr. Vytautas Bieliauskas, Birutė Jasaitienė ir Ale Keželiene.

Nuotr. Birutės Vindasienės

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

4

Niekados savo didžios drąsos viešai nedemonstravęs, nusigandau ir aš. Gal grįžti pas švabę ir jos švabaites į Valdeslūstą (Waltleslud, vietovės vardas) prie Memingeno ir ten iki pasaulio ar savo pabaišos — nežinojau, kuri pirma ateis — karvėmis arti akmenuotas pakriaušes?

Panašūs įvykiai, prievartinės repatriacijos bandymai, buvo pasitaikę ir kažkur kitur Vokietijoje. Baltiečiai šoko gelbėtis — klabanti aukštų okupacinių kariuomenės vadų ir generolų duris, aiškinti padėtį — JAV Lietuvos užgrobito nepripažįsta, Lietuvą rusai niokoja, gyventojus terorizuoja. Štai kodėl negrįžtame į savus kraštus, štai kodėl vargstame čia. Amerikiečiai stebėjosi, bet ilgokai abejojo, ar tai nesąs šmeižtas, ar ne propaganda. Jie visada sunkiai patiki kalboms apie blogį. Berlyne įvesta rusų blokada mūsų padėtį pataisė.

Ilgą, ilgą laiką buvome laikomi kažkokiais šašais. Mūsų nemėgo vokiečių administracija. Ir suprantama. Svetimtaučiai laikė užmėję jų patalpas, nieko nedarė, su kuprinėmis landžiojo po kaimus, pirkinėjo maistą ir moštą, spekuliuojo. Kreivai žiūrėjo amerikiečiai. Nors sutiko, kad lietuvius į Sibirą tremia, bet kas užtikrina, kad mes nebuvome naciai? Nuo karo bėgome ne į Rusiją,

bet į Vokietiją.

Kas užtikrina?

Mes patys, amerikiečiai, užsitikrinsime. Mes, galin-giausi ir gudriausi, kurie visada ir visur gina žmogų bei jo teises.

Ir atsiuntę į Vokietiją būrius kažkokių saugumiečių, beveik kaip enkavedistai, specialiai apmokyti, kad pabėgėlius, tuos namų bijančius keistuolius, tuos vadinamus Dy-Py, išsejotų.

Sijoj. Nustatytą dieną ir valandą kiekvieną išsiviesdavo, apžiūrinėdavo turimus dokumentus ir vargindavo. Vargindavo dokumentų neturintčius, vargindavo turintčius. Viškas buvo blogai. Pabėgęs Vokietijoje dirbai? Blogai! Savo darbu nacių ūkiui padėjai. Pabėgęs niekur nedirbai? Blogai! Buvai naciai, todėl tave be darbo laikė. Viškas, viškas blogai, o tie nenaudėliai Dy-Py bauginosi, tarėsi, falsifikavo dokumentus, verkė ir aimanavo. Juk buvo žmonių, kurie be jokio popierėlio iš Lietuvos paspruko. Buvo iš vokiečių kariuomenės pabėgusių ir tyčiomis visus dokumentus sunaikinusių. Buvo didmieščiuose bombardavimų metu višką prardusių, ilgose kelionėse pasimetusių. O amerikiečių tardytojai žiūrėjo ir reikalavo — įrodyk višką dokumentais! Laimė, jei pasitaikydavo doras vertėjas. Jie žodžius pakreipdavo tavo naudai.

Kas bus, jei atims DP statusą? Kur tada dėtis? Rūpinosi net narsuliai ir išmintiniai. Prisimeniu vieną garsiai kalbėjusį kavalierių. Jis višką žinojo, buvo visų gražiausias, stipriausias ir išmintingiausias, vaikščiojo

aukštai iškelęs galvą, kiekvieną mokė ir kiekvieną pasipie. Sutikau vienadien šį riterį koridoriuje taip susimenkinusį, kad nuleista galva, rodėsi, lyg ant virtutės kabaravo.

— Kas atsitiko? — užklausu. — Bėk pas daktarą, kol dar nemirėi.

— Ne daktaro ieškau. Greitai jau nieko nereikės.

— Tai kas?

— Po pietų einu skyringnotis. (Screening, tikrinimas, sijojimas.)

Skirtą žiemos dieną ir valandą nuėjau pas tą inkvizitorį ir aš skyringnotis. Sėdėjo gal mano amžiaus vyras, iki marškinių išsirengęs, nes įstaigoje buvo tiek prikūrenta, jog net langai rasojo. Pasodino mane, šiltu paltu apseirgusi, susikėlė ant rašomojo stalo kojas (tada šitai buvo didelė naujiena, nemandagumo vieša reklama) ir liepė pasakoti istoriją. Pasakojau istoriją, o prakitais varvėjo, o aš žiūrėjau į jo batų padus, lyg kokias brangenybes, ant stalo pastatytas. Ir, žinoma, galvojau, kas bus, kai iš stovyklos išvys. Prisimenu enkavedistų tardymą Kaune, Saugumo rūmuose, prieš ketverius metus, kai ne tik su paltu buvau laikomas, bet ir stiprios prožektoriaus lempos kaitinamas.

Nacių nepripažino. O po daugelio metų visi būvę dypukai turėjo sutikti, kad skyringnotis baimė buvo perdėta. DP teises atėmė tik repatriantams ir vienam kitam nelaimingajam. Bet ir šie, tie nelaimingieji, apklausos metu niekeli pasakė, teises vėliau atgavo.

Taip tikrinimai, lyg įkaitintų geležį įdeginimai ant

BENDRAKLASIŲ SUSITIKIMAS

Praėjusių metų liepos mėnesį po pusės amžiaus susitikimo ypatingo mokymosi laikotarpio Ukmėrgės A. Smetonos gimnazijos absolventai. Pirmąją jų mokslo dieną (1939.09.01) nuaidėjo pirmieji Antrojo pasaulinio karo sūviai, o, baigiant gimnaziją — jie nutilo (1945.05.09). Mokslo dienos, prasidėjusios nepriklausomoje Lietuvoje, tęsėsi sovietinėje, III Reicho ir vėl sovietinėje okupacijoje. Susitiko toji buvusi Lietuvos jaunimo kartos dalis, kuri nepaisant karo ir okupacijų sukelto sunkumo, buvo išugdyta krikščioniškosios dorys, moralės ir Tėvynės meilės pagrindu.

Ukmėrgės A. Smetonos pirmąją reformuotą gimnazijos klasę 1939 m. buvo priimta daugiau nei 150 mokinių, iš jų apie 80 berniukų. Tai buvo didžiausias jos gyvavimo laikotaryje priimtų moksleivių skaičius. Buvo sudarytas net keturios pirmosios klasės: dvi mergaičių — „A“ ir „C“ — ir dvi — „B“ ir „D“ — berniukų. Kiekvienoje klasėje susidarė beveik po 40 mokinių. Tiek moksleivių vienoje klasėje ir mokytojams sudarė rūpestių. Jiems sutalpinti direktorius Švoba parinko erdvesnes klases ir jose pastatė papildomai suolus.

Visi pirmaklasiai buvo baigę šešis pradžios mokyklos skyrius. Lietuvoje tuo metu kaip tik buvo įvykdyta gimnazijų ir pradžios mokyklų mokslo reforma. Vietoje prieš tai buvusių keturių pradžios mokyklos skyrių ir aštuonių gimnazijos klasių, t.y. dvylikos metų mokslas iki brandos atestato, buvo pakeistas į šešis pradžios mokyklos skyrius ir septynias gimnazijos klases, t.y. į trylikos metų mokslą. Tuo buvo siekiama, kad tie jaunuoliai, kurie nesiruošė mokyti gimnazijoje, įgytų daugiau žinių (pradžios mokyklą baigti buvo privaloma), o baigę gimnaziją, būtų geriau pasiruošę studijoms universitete.

Pirmąją mokslo metų dieną, t.y. 1939.09.01 d., pirmaklasiai berniukai, apsidėję melynėmis uniformomis (tokia buvo reformuotos gimnazijos uniforma, audinius joms ausdavo „Drobes“ fabrikas Kaune), drobiniais marškiniais, tautinių juostelių kaklaraščiais, melynėmis su dviem sidabrinėmis juostelėmis aplink kepuraitėmis. Baigiamųjų klasių moksleiviai — abiturientai nusiardydavo nuo kepuraitės vieną juostelę, kad skirtųsi nuo kitų. Gimnazijos kieme inspektoriaus mokyto. A. Būnikio (NKVD nukankinto) visa moksleivija buvo surikiuota ir, grojant I DLK Gedimino pulko orkestrui, plazdant trispalvei užgyvavome į Šv. Petro ir Povilo bažnyčia maldai. Šv. Mišias aukėjo visų gėrbiamas kun. kapelionas Mačys. Jis, sakdamas mokslo metų pradžią skirtą pamokslą, pradėjo šiais žodžiais: „Šiandieną prie Lietuvos sienų sugriaužė patrankų sūviai... prasidėjo karas“. Visi klausėmės jo kalbos apie karų siaubą, bet neįsivaizdavome kiek baisių prievales pergyventi mūsų Tėvyne Lietuva ir ja mylintys žmonės. Nesupratom, kad visą gimnazijoje mokymosi laiką teks praleisti sprogstant bomboms, vaitojant kankiniams ir žudomiems, dejuojant tremiamiesiems iš tėvų žemės, kad teks 50 metų vilkti sovietinį okupacijos jungą, kad gimnazijos klasių sienose Vyčio, kryžiaus ir prezidento A. Smetonos bareljefai bus išdažyti, kad Lietuvos kariai bus išžudyti, trispalvė su-trypta, kad daugeliui gelbstintis nuo mirties teks bėgti iš Tėvynės, o likusiems — patirti

kajėjimus, Sibiro tremtį, rezistencijos kovas ir dar daug daug nesutalpinamų į žodžius baisių išvyti, ir, pagaliau, kad iš 80 pirmaklasių berniukų šioje gimnazijoje brandos atestata gaus tik 18.

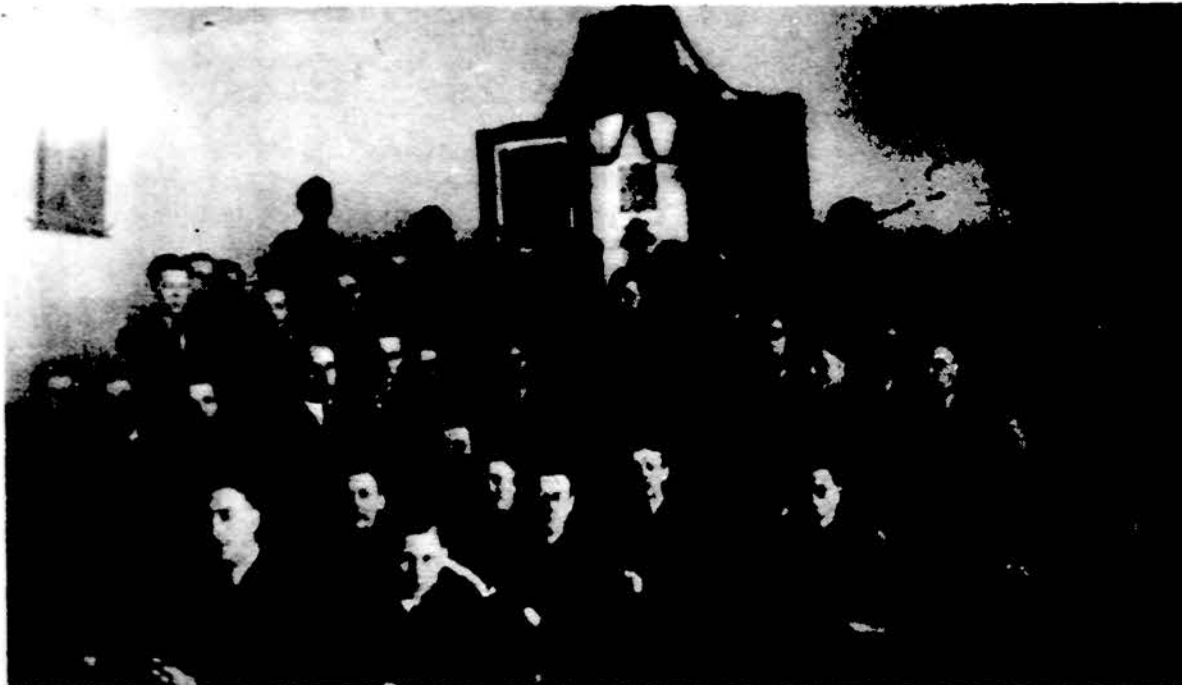
Kitą dieną I D klasėje (klases auklėtoja istorijos mokyto. J. Staniolaitienė) prasidėjo mokslas, bet karo žinios ir nuolatinis Varšuvos radijo perspėjimas: „uwaga... uwaga... nadchodzi... nadchodzi...“ („dėmesio... dėmesio... ateina... ateina...“), visus neramino ir baimino, o galvoje glūdėjo viena vienintelė mintis: „Kas laukia mūsų ir mūsų Tėvynės Lietuvos“. Tačiau mūsų mokytojai, nieko nepaisydami, mus mokė, o mes mokėmės. Praslinkus nepilnomis trimis savaitėmis (1939.09.17), karas ėmė plėstis.

Sovietų Sąjungos Raudonoji armija smogė Lenkijai iš rytų. Ukmėrgė ir visą Lietuvą užplūdo lenkai karo pabėgėliai bei internuojami Lenkijoje kariai. Mano tėvelis mokyto. S. Baltrušis buvo pašauktas kariuomenėn ir jam buvo pavesta (jis moko lenkų kalbą) Ukmėrgėje tvarkyti internuojamus lenkų karininkus. Ukmėrgės gimnazijos rūmai laikinai paskiriami lenkams pabėgėliams, o mokiniai paleidžiami atostogų. Po 10 dienų mokslas vėl buvo tęsiamas. O spalio 10 d. visus nudiugino žinia, kad Lenkijos okupuota Lietuvos sostinė Vilnius ir dalis Vilniaus krašto Sovietų Sąjungos grąžinami Lietuvai. Tačiau iškyla „bet“, įvedami į Lietuvą Raudonosios armijos daliniai. Mus moksleivius apima liūdesys ir nusiminimas, kai gatvės pamatome rusišiais veidais rusus, mongolus, azijiečius sovietinius karius. Visi supratome, kad priešas jau mūsų namuose. O humoristas „Pupų dedė“ vakaronėse ėmė dainuoti: „Vilnius mūsų, o mes rusų...“

Tie žodžiai reiškė tikrą padėtį. Mes iš istorijos vadovėlių ir iš savo senelių, vilkusių dar Rusijos imperijos jungą, žinojome kokius žiaurumus tada jiems yra tekę patirti: kratos, suėmimai, katargos, trėmimai ir Sibira, dvarų ir ūkių konfiskavimai, katalikų ignoravimai, lietuviško žodžio ir rašto draudimas, mokyklų ir Vilniaus universiteto uždarymas, knygnešių ir rekrūtų gaudymas, sukilėlių korimas.

Dvasios gilumoje pajutome augantį pasipriešinimo jausmą. Suprantama, prie to prisidėjo mūsų mokytojų tariai vėsk. A. Baranausko žodžiai: „Kad tu gude nesulauktum/nebus kaip tu nori, kaip tavo kėslai nedori...“ „Tikejome ir seniai pasakytais kun. A. Strazdelio, skaitomais mums lietuvių kalbos ir literatūros mokyto. R. Stankūno, žodžiais: „Ir prikalta daugel plieno, ir ateis dėl ju tokia diena...“

Bebaigiant pirmuosius gimnazijos mokslo metus, 1940.06.15 d. sovietų kariuomenė okupuoja Lietuvą. Prezidentas ir daug diplomatų palieka Tėvyne ir ryžtasi, būdami užsienyje, ją gelbėti diplomatiniais būdais. Lietuvoje tuojau suimami pasilikę vyriausybės nariai, aukštieji karininkai ir visuomenės veikėjai. Ukmėrgėje valdžios atstovais paskiriami mažaraščiai bolševikai arba jiems pritarantieji. Ateina 1940/1941 mokslo metai. Mes, antrus metus besimokantieji, patenkame į pertvarkytą pagal rusų bolševikų nurodymą Ukmėrgės I vidurinės mokyklos (taip buvo pavadinta Ukmėrgės A. Smetonos gimnazija) VI A klasę (klases auklėtoja prancūzų kalbos mokyto. K. Grajauskienė). Tai jau mišri mergai-



Ukmėrgės A. Smetonos vardo gimnazijos VII berniukų klasė, minint Lietuvos nepriklausomybės 25 m., 1943.02.16. (Pavardės pagal pažymėtą skaitinį: 1. R. Baltrušis (šio str. autorius), 2. V. Narkevičius, 3. R. Markauskas, 4. Skalakis, 5. J. Balžekas, 6. J. Stankevičius, 7. V. Paulikonis, 8. J. Smetona, 9. B. Eglinskis, 10. Rakauskas, 11. A. Putna, 12. Stepukas (?), 13. klases auklėtojas, lotynų kalbos mokyto. Cezaris Jakaitis, 14. Šimelis, 15. neatpažintas, 16. neatpažintas, 17. Č. Išūnas, 18. P. Plevokas, 19. Lukoševičius, 20. H. Zabulis, 21. Gipas, 22. Lanka, 23. Br. Tamosiūnas, 24. B. Morkūnas, 25. H. Kalibatas, 26. V. Putna, 27. V. Čepukėnas, 28. B. Valaška, 29. S. Adamonis, 30. Skomakis (?), 31. P. Bartinkas, 32. neatpažintas, 33. J. Mocevičius, 34. B. Dūda, 35. Dobrovolskis, 36. L. Karalevičius, 37. Kazakas, 38. S. Mikucionis, 39. J. Boguševičius, 40. P. Ivanovas, 41. neatpažintas, 42. P. Žiloba, 43. neatpažintas, 44. H. Danielius.

čių-berniukų klasė. Visose klasėse užtiknuojami Vyčio, kryžiaus ir prezidento bareljefai sienose, nutraukiamas tikybės dėstymas, pašalinami kapelionai, uždraudžiama maldos prieš ir po pamokų, įvedamas rusų kalbos dėstymas. Atsiranda komjaunimo organizacija, kurioje buvo vos keli nariai, tačiau jų žodis būdavo lemiamas ir drebinio Mokytojų taryba. Tokie veiksmai neigiamai veikė moksleiviją. Kaupėsi nepasitenkinimas okupacine tvarka. Neilgai trukus, neapykanta ir pasipriešinimas — piešimo mokyto. Tarandos nutapyta Stalino portretą, kabėjusių gimnazijos salėje, mokinių supjaustė. Gimnazijos chore vietoje Lietuvos himno turėjome, kad ir sukanadantis dainuoti „Internacionalą“ ir bolševikų ideologinę dainą „Ir platus gi kraštas mūsų gimtasis“. Tačiau visa tai mūsų mąstymo ir mūsų nuostatos nepakeitė, kol mus tebe-mokė dori tautinės Lietuvos mokyklų mokytojai.

Auštant 1941 m. pavasariui, iš tėvų ir mokytojų išgirdome paslaptingai sakant esą greitai gali kilti rusų ir vokiečių karas. Prasideda vokiečių repatriacija iš Lietuvos. Klase palieka vokie-tukas H. Bonekatas. Dar ne visai pasibaigus mokslo metams (1941.06.14), visus sukrečia nieko nekaltų žmonių tremimas į Sibira. Baimės apimti vienas kito klausiamie: „Už ką?“ Bolševikų atsakymas vienas: „Klasių kova. Kapitalistai, buržuai ir buožės, kaip klasė, privalo būti sunaikinti“. Meldžiamės ir prašome Dievo, kad išgelbėtų mus nuo rusų bolševikų ir jų pakalikų. Ir štai prasideda vokiečių ir rusų karas (1941.06.22). Atrodė, kad atsiveria išsigelbėjimas. Vokiečių bombos sprogo, o žmonių džiaugsmas liejasi per kraštus. Visa Lietuva sukiyla prieš rusiškąją sovietizmą. Sukilėliai — Lietuvos Laisvės armija — užima Kauną ir radijo bangomis pareiškia: „Čia kalba laisvos Nepriklausomos Lietuvos radijas Kaunas!“ Visi skendime džiaugsmo. Bet III Reichas pradėta laisvės kovą užgniaužia. 1941-41 mokslo metus esant vokiečių okupacijai pradėjome IV B berniukų klasėje (klases auklėtojas Klaipėdos krašto pabėgėlis vokiečių kalbos mokyto. M. Reinke). Užtiknuojami bareljefai, nukalus tinką, vėl sušvinata. Tačiau greitai pajuntame žiauriosio nacional-socializmo rūšiavimą žmonių pagal rasę ir tautybę. To išdavoje žūsta nieko nekaltas bendraklasis žydas Dzingolis. Mums, vietoj prancūzų, anglų bei rusų kalbų, tenka mokyti tik vokiečių kalbą. Bet ir toliau esame mokomi mūsų mokytojų... Mes mokomės, dainuojame „Lietuva brangi“, meldžiamės, o mūsų dvasią gai-

vina kolektyvose L. Keblo skaitoma Dž. Papini maldos ir Mildos Paškevičiūtės deklamuojamas B. Brazdionis „Iš gilumos šaukiuos Tave, o Viešpatie...“ Vargonuoja ir savo sukurtas giesmes mums gieda mokyto. Pr. Slizys. Taip mes augom ir brenom.

1942-43 mokslo metais vėl atsiduriame VI B berniukų klasėje (klases auklėtojas lotynų kalbos mokyto. C. Jakaitis). Mokėmės toliau, o atėjus Vasario 16-tai dienai ją iškilmingai pažymime ir sąvojojė klasėje.

Netrukus po pralaimėjimų Rusijos karo frontuose, vokiečiai pradėjo gaudyti jaunus Lietuvos vyrus į savo kariuomenę (Wehrmacht'ą), vyresnių klasių moksleiviai ėmė slapstytis. Vokiečių vadovybė tokie veiksmai labai neigiamai nutiekė. Išdava buvo tokia, kad per vieną parą iš gimnazijos rūmų buvome iškeldinti į J. Basanavičiaus mokyklą. Netrukus jiems prireikė iš tos mokyklos pastato. Tada persikėlėme į Amatų mokyklą. Tačiau ir iš čia žandarai greitai iškraustė. Tada visą Ukmėrgės gimnaziją pri-glaudė Ukmėrgės parapijos klebonas kun. S. Telkyns savo klebonijon (ji jau nugriauta) ir į jo žinioje buvusius senelių prieglaudės namus (dabar ten mirusiųjų namai). Dėl ankstybės mokėmės keturjomis pamainomis (pamoka tęsė 35 min., o pertrauka 5 min.). Tačiau mūsų mokytojai kantriai mus mokė, ugdė mums meilę Dievui ir Tėvynei.

Mums esant 1944 m. pavasarį VII B klasėje (klases auklėtojas kun. E. Simaška). Lietuvos generolas P. Plechavičius ima kviesti savanorius į kurią Lietuvos Rinktinę. Faktiškai buvo galvojama vėliau tą Rinktinę paversti Lietuvos kariuomenės vokiečių okupuotoje Lietuvoje, kuri galėtų ginklu ginti Lietuvos nepriklausomybę. Beveik pusė klases vaikinių paliko mokslo ir išėjo į Lietuvos Rinktinę. Likusieji užbaigė tuos mokslo metus, bet visiems kėlė baimę vis artėjančio fronto gar-sai. Ką daryti?... Pasilikti Tėvyne ar trauktis į Vakarų Europos šalis, tikint Atlanto Chartos idėjomis?

1944 m. vasarą Raudonoji armija išstumiama vokiečius ir į Lietuvą įsiveržia rusiškieji bolševikai bei jų kolaborantai. Prasideda žiaurus sovietinės valdžios kūrmas, o miškuose buriasi Lietuvos Laisvės armijos kariai. Į jų eiles stoja bendraklasiai: B. Eglinskis, V. Paulikonis, J. Smetona, B. Morkūnas, Č. Išūnas, J. Jelinskaitė (ryšininke slapyvardė „Audra“).

1944 m. rudenį į Ukmėrgės Berniukų gimnazijos baigia-mąją VIII klasę (klases auklėtojas pradžioje mokytojas Žyžys,

o paskiau fizikos mokyto. A. Butenis) susirinkome tik šeši vaikinai, kurių dėl amžiaus nelietė sovietinė mobilizacija. Tačiau po kelių savaičių atsirado dar dvylika, suprantama, pasitvarkiusių savo dokumentus. Dar kiti su „patvarkytais dokumentais“ pasiekė visoje Lietuvoje, daugiausia susiburdami Vilniuje ir Kaune, nes dideliuose miestuose lengviau galima buvo tikėtis „pasislėpti“ minioje nuo sovietinių NKVD agentų. Kiti stojo į ginkluotą pasipriešinimo kovą prieš okupantus arba pasitraukė į užsienį. Lietuvoje tyvuliavo nepasitvėrimo ir baimės atmosfera. Bet tėvų, mokytojų ir bažnyčios išugdytas mums ryžtas skatino mokyti, užbaigus gimnaziją istoti į universitetus, baigti aukštąjį mokslo, tapti išsilavinusiais, naudingais Tėvynei piliečiais, nes visų mūsų troškimas ir ateities vizija visada buvo nepriklausoma Lietuva.

1945 m., pritilus Antrojo pasaulinio karo sūviams, baigėme gimnaziją ir iš 18 berniukų absolventų 17 įstojo į universitetus. Dauguma merginų taip pat siekė aukštojo mokslo. Nors, užbaigus mokslus, likimas kiekvienam skyrė gyvenime eiti savuoju keliu, bet išugdytoji mūsų mokytojų gyvenimo samprata, siekimas kilnumo iš laikės visos bendraklasės nenu-trūkstamas bičiulystės rėmė. Šis, po 50-ties metų baigimo, susitikime buvo šeštasis. Tačiau jis ypatingas, nes po tiek metų buvęs klases auklėtojas ir kapelionas monsi. Eduardas Simaška (Sibiro kankinys) vėl mums aukėjo šv. Mišias, o jose vargonavo ir giedojo buvęs tos gimnazijos chorvedys, ansamblio vadovas, kompozitorius, mokytojas Pranas Slizys (iš tremtinių vagono ištrauktas, padedant buvusiems mokiniams).

Nuoširdžiausias ačiū visiems mūsų mokytojams! Nei amžius, nei nuotoliai nesutrukdė buvusiai mergaitėi klases seniūnei Sofijai Jelionienei kartu su savo vyru Adolfu atvykti, patirti drauge ir patirti nors truputėlį tų praėjusių dienų dvasios (jie abu, be to, finansavo susitikimą). Susitikimas vyko netoliese visų numylėtos Šventosios krantų, Nuotekų kaime pas bendraklasį hab. dr. agronomą Joną Balžeką ir jo žmoną Mildą, kurių sodyboje ta proga iškilo didžiulis ažuolo koplytstulpis.

Romualdas Baltrušis
Buvęs berniukų klases seniūnas

• Tryškiečiai. Gegužės 4 d. Tryškiuose (Telsių dekanatas) Telsių vyskupas Antanas Vaičius iškilmingai pašventino naują šv. Florijono statulą. Šventėje dalyvavo ir Telsių rajono vadovai bei ugniagesiai.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patarnauja įvairių nuosavybų pirkimo bei pardavimo, mėsle ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinti:
BUDRAITIS
But. 312-685-6100 Pager 312-389-0607
Fax. 312-685-5887

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
VEDIMAI — PATASYMAI
Turiu Chicago miesto licenciją. Dirbu užmiesy. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUPOTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVŲBŲ DRAUGIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Oll. Mgr. Aukšt S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
2389 W. 98th Street
Tel. (708) 434-0884
(312) 681-0884

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminis ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankevičius, tel. 708-686-2666.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5869
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Portretai ir parudavimai
- Greitas ir sąžiningas pardavimas
- MLS kompiuteris FAX pagalba
- Nuosavybės įrašavimas vėliau
- Perkaime ir parduodame namus
- Apstatymus ir žemę
- Pensininkams nuolat

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas su šiluma, sausugumi. Kreiptis: 7136 S. Mead, Chicago, an-tras aukštas, 15 šona.

MISCELLANEOUS

MOVING

Ilgametis profesionalus kraustymas prieinomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

Padedame sutvarkyti dokumentus JAV-bų vizos gavimui. Konsultuojame. Mindaugas Kazlauskas, tel. 312-618-0742. „pager“ 312-250-1818.

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organizavimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę. Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvadė rašo knygos autorius: „Prezidentas — Tautos vadas — pabėgo. Krašto apsaugos ministras pabėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras pirmūninkas prako tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta...“

Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiulius Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešus“.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laikineją vyriausybę daug kartų buvo rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai nuosekliai, perplinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo — ne tik dalyvavo, bet ir buvo vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“
Kaina \$17,- (US), plus tax ir persiuntimas.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūriny, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina 18.00 dol. Užsakant paštą, dar pridėdama 2.00 dol., (Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valetijos gyventojai dar pridėda 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4846 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639.

VESTUVINĖS LIETUVIŲ DAINOS LIAUDIES DAINŲ KVARTETAS

Virš 40 dainų: gaidos, žodžiai, vertimai anglų kalba. Dainų kilmė ir audio įrašai. Knyga ir kasėtė gaunama DRAUGE.

Kaina - 20 dol. Su persiuntimu - 21.50 dol.
Illinois gyv. pridėda State sales tax 1.75 dol.



Su trispalve veliava... Prisimenant Lietuvos, Latvijos ir Estijos genocido aukas, nužudytas ir kankintas sovietų okupacijos metais, Čikagos miesto centre š.m. birželio 14 d. buvo ruoštos demonstracijos. Čia vienas dalyvių. Nuotr. Jono Tamulaučio

APIE MIRUSIUS IR GYVUOSIUS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Nėra didelė naujiena, kad tiek pavieniai, tiek organizuoti lietuviai tarpusavyje susiginėja ar net užsiima šmeižtu, tačiau iki šiol nebuvo neorai ir negarbingai šmeižiami mirę ir savo paveldingą gyvenimą pagarbos užsitarnavę asmenys. „Dėm tuis nihil nisi bene“ („apie mirusius nieko, nebent gerai“), sako senas romėnų priežodis. Paskutiniuoju metu Kazio Bobelio, buvusio Lietuvos „laisvintojo“, ilgamečio VLIKo pirmininko priešrinkiminė kampanija Marijampolėje remiasi a.a. Stasio Lozoraičio šmeižimu, kurį jis neva remia „irodymais“ iš „Užkulisų“ knygelės. Joje buvusią KGB agentų veiklą aprašo buvęs agentas, nors joje aiški „irodymų“ nėra. Iš a.a. Stasio Lozoraičio biografijos žinoma, kad vienas KGB agentas buvo jo pažįstamas, bet ar tai a.a. Lozoraičiui buvo žinoma? O ar mes galėtume prisiekti, savo pažįstamų tarpe neturę nė vieno KGB agento? Vienas pagrindinių, laisvajame pasaulyje gyvenančių, lietuvių visuomenės silpninimo ir kiršinimo elementų buvo sukelimas tarpusavyje nepasitikėjimo, pašnibždomos tvirtinam (su viltimi, kad tai bus kartojama toliau), kad kai kurie gerbiami asmenys yra gerai užsimaskavę KGB agentai. Prieš keletą metų mane ir kelis mano pažįstamus pasiekė iš Floridos atsiųstas anonimiškas „dokumentas“, kuriame išvar-

dinama nemažiau žymių asmenų, „puikiai“ užsimaskavusių KGB agentų. Jų tarpė vienos parapijos poetas, žurnalistas ir kiti. Reikia tačiau pripažinti, kad toji šmeižtų kampanija daug nelaimėjo, nes buvo per daug fantastiški tvirtinimai be jokių įrodymų. Todėl stebėtina, kad Kazys Bobelis, kadaise apsisiskelbęs Lietuvos patriotu, laisvintoju ir komunisto smerktu, grįžęs į Lietuvą, ne tik rėmė kairiuosius, bet šmeižtų kampanijos pagalbą stengiasi iškilti balsuotojų tarpe, teršdamas mirusio diplomato ir patrioto vardą bei atminimą. Ne vien mirusieji nukentia. Kai prieš prezidentinius rinkimus buvo tikimasi Lietuvoje labai populiaraus Valdo Adamkaus kandidatūros, jam slapta buvo daromi nemalonumai jo JAV darbovietėje. Kas tas anonimas? Šiuo metu, vis dar tebesitikint matyti Valdą Adamkų prezidentinių kandidatų sąrašą, Kaziu Bobeliui ir talka ateina Lietuvos Konstitucijos 78 straipsnis, kuriame sakoma, kad „Respublikos prezidentu gali būti renkamas Lietuvos pilietis pagal kilmę, ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus gyvenęs Lietuvoje“. Prezidento rinkimų įstatymas į Lietuvos piliečio gyvenimo laiką Lietuvoje įskaito ir laiką, praleistą už Lietuvos ribų, „jei jis susijęs su politine tremtimi ar įkalinimu

PASALIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS...

(Atkelta iš 3 psl.)

druomenių vadovybės imasi PLB valdybos pareigų Lietuvoje, tai tik ne dėl ko kito, kaip tik dėl savo asmeniško siekių, kurie šiuo atveju gali visiškai nesiderinti su visų mūsų bendrais siekiais.

— Jeigu PLB reikalinga, tad kokią numatote jos ateitį, kokius darbus ji turėtų atlikti?

— Ateities numatyti negaliu, nes ją kurs jau kiti žmonės. O dabai, išskyrus Lietuvos laisvinimą, lieka maždaug tokie patys, kokie ir buvo. Žinoma, Lietuvos laisvinimą pakeičia ryšių palaikymas su Nepriklausoma Lietuvos valstybe, su tautos kamieniu, vienų kitiems pagalba — kur PLB gali, padeda Lietuvai, kur Lietuva gali, padeda PLB. Kraštų Bendruomenių valdybų ir PLB valdybos santykiai irgi gali likti tokie, kokie buvo. Kraštų Bendruomenės turi vykdyti tiesioginį darbą savo kraštuose — lietuvių išlaikymą, o su Lietuva ryšius jos gali palaikyti per atstovybes — ambasadas, ir labai nekreiptiškai būtų ambasadas apeiti ir kiekvienai LB atskirai tiesioginių ryšių ieškoti su Lietuvos valdžia. Tai kaip tik turėtų būti PLB valdybos uždavinys, nes ji atstovauja ne vienam kraštui atskirai, bet visiems bendrai. Todėl ir logiška jai ryšius palaikyti ne su kokia nors viena Lietuvos atstovybe, bet tiesiog

už politinius nusikaltimus iki 1990 metų kovos 11 dienos, ar darbu su diplomatine tarnyba bei kitomis užduotimis, susijusiomis su Lietuvos valstybės pavardėmis (gal „igaliojimas“?), todėl nebuvę kliūčių a.a. Lozoraičio kandidatūrai.

Iš Lietuvos spaudos galima spręsti, kad Valdo Adamkaus kandidatūra būtų populiari, tačiau atrodo, kad, jei nebus pakeistas Konstitucijos 78 straipsnis, jis negalės kandidatuoti („balotiruotis“ — pagal naują „lietuvišką kalbą“).

Kauno miesto taryba rengiasi svarstyti Kazio Bobelio kaip „nepageidaujamo asmens“ („persona nongrata“) pasmerkimą, nes a.a. Stasys Lozoraitis buvo pagerbtas Kauno garbės piliečio titulu. Taryba tvirtina, kad Bobelis tendencingai, ir be jokių įrodymų, skleidžia šmeižto gandus apie velionį. Tarybai pritaria ir Kauno kunigai, kurie viešai smerkia toki elgesį, jį apibūdindami nežmonišku ir smerkdami kaip kataliką, nes tikėjimas neleidžia apie mirusius blogai kalbėti.

Graudu, kad iš užsienio atvykę lietuviai, kurie kadaise lyg tai kovojo už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą, pasuko negarbinga kryptimi. Dar kiti, be jokių įgaliojimų ar mandatų, save apskelbia „išsivijus atstovais“, kas yra neteisėta, neleistina ir negarbinga. Ar ne laikas padaryti „sąžinės apyskaitą“?

„AŠARA DIEVO AKY...“

Stoviu prie dviaukščio pastato miesto pakrašty ir skaitau: „Alytaus specializuoti kūdikių namai“. Mastau apie visus, užaugusius... namuose. Argi namai — tai tik pastatas, turintis sienas, langus ir stogą? Namams dar reikia sielos, pripildytos gerumo, šilumos, meilės. Kodėl gimtuosiuose namuose nebuvo to gerumo vienam savam kūdikiui, o šiuose jo pakanka šimtui vienuolikai svetimų vaikų? Kiek nedaug tereikia: bent vieno žmogaus ir nuoširdaus noro padėti tiems, kurie negali patys pasirūpinti savimi. Gegužės 18 d. tokiais žmonėmis buvo Alytaus katalikų moterų draugijos narės, jos pirmininkė, Likiškėlių vidurinės mokyklos mokytoja Ona Mincienė, pasirūpinusi, kad 48 šių namų ugdytiniams būtų užvilkti krikšto marškinėliai, o vaikai saugiai įsijautę ant krikštėvių rankų. „Jūs laikote rankose mažąjį Jėzų. Šiandien jūs sutinka krikščionių bendriją, jūs mokysite juos pažinti Dievą, kryžiaus ženklą, nes išvadavote iš gimtosios nuodėmės“, teikė su Lietuva. Dabartinė PLB valdyba tik taip ir daro. Dėl to yra ir jos atstovybė Vilniuje ir ją tarnaujantis nuolatinis atstovas. Kodėl tokia sąranga negera, niekas dar neįrodė. Tad kodėl ji tokia ir negalėtų likti?

Dėkojame už pareikštą, PLB darbus ryškinančias mintis. Geriausi linkėjimai ateities darbuose.

Kalbėjosi
Jurgis Janušaitis

dvasios stiprybės krikštėviams Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčios kunigas Rimantas Baltrušaitis.

Sunku nusakyti kiekvieno krikštėvio, paėmusio ant rankų kūdikį jausmus: meilę, gailestis ar neapykantą tiems, kurie šią „Dievo ašarą“ atsisakė. Neapykantos neįtautė — krikščionio moralei tai svetima. Girdėjai vien švelnius žodžius, matei sudrėkusias džiaugsmo ašaromis akis, jautėi viltį, jog kiekvienam krikštėviui bus pasirūpinta ir ateityje. Tadien niekas skambiais žodžiais neminėjo šventės rėmėjų, tačiau jų paramą jautė ir buvo dėkingi „Dainavos“ siuvimo fabriko merginoms, visiems vaikams pasiuvusioms krikšto marškinėlius, šeimos centrui, firmoms „Iris“ ir „Alita“, „Alytaus pienas“, „Alytaus mėsa“, „Helianta“, „Margainis“, Alytaus savivaldybei. Miesto tarybos kontrolierė Irena Sedleckaitė nupirko žaisliukų. Su lauknešiais atėjo ir krikštėviai.

Šventė baigėsi? Ne, tik prasidėjo. Ji tęsis, gal bus vadinama kitu vardu — gerumo šventė, nes nė vienas krikštėvis neatsisakė globoti savo krikštėvaikio ir ateityje.

Kazimieras Muzikevičius

• Kauno arkivyskupas kardinolas Vincentas Sladkevičius atleido kuniga Prosperą Bubnį, MIC, iš Šiaulių Šv. Jurgio parapijos klebono pareigų ir paskyrė Ukmergės Švč. Trejybės bažnyčios klebonu.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

IRENA PRANSKEVIČIENĖ

Minint mūsų mylimos Žmonos, Motinos ir Senelės, kurios netekome 1995 m. liepos mėn. 10 d., mirties sukaktį, jos brangiam atminimui, šv. Mišios už velionę bus aukojamos š.m. liepos mėn. 14 d. 11 val. ryto Šv. Antano bažnyčioje, Cicerio, IL. Visus gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prašome prisiminti velionę Ireną ir pasimelsti už jos sielą.

Liko nuliūdę: vyras Stasys, sūnūs Gediminas ir Edvardas, duktė Dana ir anukė.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJAI SKIRTOS AUKOS (1995.VI.1 — 1996.VI.30)

a.a. Onos Mackevičienės atminimui 125 dol. aukoją: Ald. Ankie, V. ir G. Anka, J. ir O. Jurkšaičiai, A. ir V. Pargauskai, A. Tuskenienė.

a.a. Marijos Kerolienės atminimui 365 dol. aukoją: Ald. Ankie, K. Burba, F. ir R. Daukai, Gužauskų šeima, R. Jautokienė, K. ir A. Kriaučiūnai, M. Kvedaras, S. ir J. Miliauskai, Vyt. ir J. Peseckai, St. Prialgauskienė, V. ir V. Plepiai, N. Užbalienė, A. ir V. Valavičiai.

a.a. Valerijono Indrūno atminimui 15 dol. aukoją: Br. Mikulskienė, E. Pakšienė.

a.a. Petro Skerlio atminimui 50 dol. aukoją K. Skerienė.

a.a. Onos Kavalūnienės atminimui 10 dol. aukoją J. Smilgienė.

a.a. Sofijos Budrienės atminimui 10 dol. aukoją A. Liniene.

a.a. Veronikos Mykolaitienės atminimui 20 dol. aukoją V. ir S. Statkai.

a.a. Zuzanos Žilvičienės atminimui 25 dol. aukoją Vyt. Paulionis.

a.a. Viktoro Lino atminimui 25 dol. aukoją dr. J. Jakševičienė.

a.a. Aleksandro Šimono atminimui 25 dol. aukoją Z. Poderienė.

a.a. Vincės Baužienės atminimui 25 dol. aukoją dr. J. Jakševičienė.

a.a. Janinos Žitkuvienės atminimui 45 dol. aukoją: Eug. Bartkus, dr. J. Jakševičienė.

a.a. Irenos Budreckienės atminimui 50 dol. aukoją: O. Elerts, B. Briedienė.

a.a. Marcelės Rudaitienės atminimui 515 dol. aukoją: A. ir D. Ancuvičiai, R. ir D. Dirvonai, dr. A. ir dr. O. Garūnai, A. ir S. Jelioniai, dr. B. Kasakaitienė, L. Kizlaitienė, dr. A. ir T. Lesnauškaitė, V. ir R. Lukai, L. ir N. Maskaliūnai, Br. Mikulskienė, G. Raudonienė, R. ir G. Rimkai, M. Ročkuvienė, V. Stankienė, D. ir T. Tūnėliai, R. ir A. Vaičiai, J. ir J. Variakojai, J. ir J. Žebrauskai.

a.a. Ljudos Dirblienės atminimui 25 dol. aukoją dr. J. Jakševičienė.

a.a. Petro Abromaičio atminimui 100 dol. aukoją: Abromaičių šeima, A. ir S. Jelioniai.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame!

Lietuvos Dukterų draugija

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. liepos mėn. 10 d.

5

A.†A.

ANTHONY M. PHILLIPS

Laidotuvių direktorius

Gyveno Palos Heights, IL, anksčiau Chicagoje, Bridgeport apylinkėje.

Mirė 1996 m. liepos 5 d.

Nuliūdę liko: svaivė Rosalee Phillips, dukterėčios Roberta Blash ir Andrea Berebitsky.

Velionis buvo ilgametis narys „Funeral Directors Services Association of Chicago“ ir savininkas bei direktorius Phillips Funeral Home, 33 St. ir Lituanica Ave.

Velionis buvo pašarvotas antradienį, liepos 9 d. nuo 2 iki 9 v.v. Donnellan laidojimo namuose, 10525 S. Western Ave.

Laidotuves įvyks trečiadienį, liepos 10 d. Po religinių apeigų, kurias atliks kun. Bruno Grinis 10 val. ryto, velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: svaivė ir dukterėčios.

Laidotuvių direkt. Donnellan Funeral Home. Tel. 312-238-0075.

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI aukoję:

\$450 Antanas Dundzila per kelis įnašus.

\$350 Juozas Račius per du įmokėjimus.

\$200 Mrs. Teodora Tamulis.

\$100 Petras Ežerskis, atminčiai nužudytų brolių: Antano ir Jono, Pranas Baltakis, Birutė Jasaitienė.

\$75 Irena Lukauskienė, Juozas Kirstukas per du įnašus.

\$50 Gražina Žukauskienė, a.a. Vytauto Dailidės atminimui ir Anthony Bobelis.

\$30 Stanislava Strokienė.

\$25 Frank Janulis ir Baltimorės Sporto klubas per R. Sajauskienę, Petras Račiukaitis.

\$20 Birutė Razminienė, Kazys ir Danutė Krivickai.

L.P.G. Fondo valdyba dėkoja asmenims sušelpusiems Lietuvos laisvės gynėjus. Aukos siųsti: L.P.G. FUND, Standard Federal Bank, Acct. #663777, 4192 So. Archer Ave., Chicago, IL 60632.

1996 m. gegužės-birželio mėn.

atminimui už mirusius „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukoję:

a.a. Onos Drūtienės mirties metinių sukaktį: Joana Drūtutė šeimos vardu \$500.00;

a.a. Antonios Janys atn.: Loretta Kasparas \$100.00;

a.a. Antaninos Mickienės atn. (papildomai): Mr. Mrs. Vytautas Mickus \$100.00 iš viso \$600.00;

a.a. Ludo Končiaus atn. (papildomai): Ritonė ir Teodoras Rudačiai, David ir Sandra Cole, Darin ir Erica Fur-

bush, Bart ir Hazel Cameron \$125.00. Iš viso \$805.00;

a.a. Birutės Stankūnės atn.: Joseph L. Babrys \$50.00;

a.a. Algio Prasausko atn.: Barbara Ann Lewin, Danutė P. Cline \$80.00;

a.a. Kosto Čužello atn.: Elena ir Vincas Žebertavičius \$50.00;

a.a. Vaclovo Rutkausko atn.: Marija Neniškis, Adelė Žemaitis, Napoleonas Zajanciauskas per Juozą Žadeikį, Stanley Griškevičius, LB Brighton Parko apylinkė per

Salomėją Daulienę, Regina Petruškas \$60.00;

a.a. Anelės Mackevičienės atn.: Ona Siliūnienė — \$15.00;

a.a. Adelės Kaspariūnienės atn.: Stefa ir Vladas Vasikauskai \$50.00;

Iš a.a. Vinco ir Emilijos Rastenų palikimo \$1,000.00;

a.a. Eugenijos Gečienės atn.: Roger N. Thoney \$50.00;

a.a. Povilo Banionio atn. (papildomai): Audra ir Ray Capas \$110.00.

Iš viso \$330.00;

a.a. Juozo Betkausko atn.: Valdas ir Alma Adamkai, Vytautas ir Henrietta Vepšai \$70.00;

a.a. Petro Puplės atn.: Marija Šaulienė, Marija Kuprienė, Zuzana Pupienė \$100.00;

a.a. Vytauto Dailidės atn.: Rimantas ir Regina Griškeliai, Stasys Jokubauskas, dr. Vytenis ir dr. Loretta Grybauskai, Vytautas ir Irena Linartai, dr. Lilija Ignatonienė,

Jonas ir Joana Krutuliai, dr. Ona Mironaitė, Stasys ir Liudvika Kybartai, Kleofa Gaizauskienė, Edas ir Regina Modestai, Jurgis Karalius, Vytautas ir Albina Gaizūčiai, Liudas ir Dalia Šleniai, Irena Talandienė, Jadvyga Penčylėnė, Brice ir Betty Kenney \$585.00;

a.a. Petro Abromaičio atn.: Ona ir Stasys Budėjus \$25.00;

a.a. dr. Benedikto Ročkaus atn.: dr. Birutė Kasakaitienė, Albinas Mickus \$60.00.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame už aukas. „Lietuvos Vaikų Viltis“ padeda negaluojančioms, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikučiams. „Lietuvos Vaikų Viltis“, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA. Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!



New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.



ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ renginių komite-
to narių susirinkimas kvie-
čiamas ketvirtadienį, liepos 11
d., 5 val. vak., pas tėvus mari-
jonus (prie „Draugo“). Kvietia-
mi visi, kurie tik gali prisidėti
prie renginių komiteto darbų –
o didžiausias ir artimiausias
darbas dabar yra „Draugo“
pobūvis gamtoje – gegužinė,
ruošiamą liepos 28 d.

**Pedagoginio lituanistikos
instituto** direktorė Stasė Peter-
sonienė skaitys paskaitą moky-
tojų studijų savaitėje, minint
rašyt. Lazdynų Peledos 70 mirties
metines ir paruos sąrašus
autorių bei jų kūrinių, nagri-
nėjimų visuose lit. mokyklų
skyriuose. Mokytojų studijų sa-
vaitę vyks rugpjūčio 4-11 d.
Dainavoje. Registravimas tel.
708-301-6410.

„Chicago Tribune“ dienraš-
tis penktadienio, liepos 5 d. lai-
doje, specialiam „Friday“ sky-
riuje, kur paprastai aptariami
bei reklamuojami ateinančio
savaitgalio svarbesnieji ren-
giniai, gražiai pareklamavo X
tautinių šokių šventę, pailiust-
ruodami straipsnį trijų mūsų
šokių (K. Mikaitytės, A. Poli-
kaičio ir R. Polikaitytės) nuo-
trauka.

Šį sekmadienį nepamirškite
užsukti į seselių kazimieriečių
rengiamą vasaros šventę, kuri
vyks vienuolyno motiniškojo
namo sode, Čikagoje. Seselės la-
bai visus kviečia atsilankyti,
pasivaikinti, pasižmonėti,
pasilinksinti ir laimėti ver-
tingų dovanų. Pelnas skiriamas
seselių kazimieriečių pensijų
fondui – senų ir paliejamųjų
seserų išlaikymui. Šios pasiau-
kojusios moterys visą savo
gyvenimą pašventė artimui:
mokė jaunąją kartą, slaugė
ligonius ir dirbo kitus artimo
meilės darbus, o dabar, sulau-
kus senatvės, joms pačioms reik-
alinga parama. Seselės ne-
prašo išmaldos, bet maloniai
kviečia atsilankyti į vasaros
šventę ir tuo atsilankymu jas
paremti.

Mūsų nuolatinis bendra-
darbis žurnalistas Jurgis
Janušaitis, atvykęs į Tautinių
šokių šventę, lydimas Stasio Ba-
ro, aplankė „Draugą“, kuriame
jau tiek metų gražiai ir pras-
mingai bendradarbiauja. Buvo
ypač malonu matyti savo uolų
talkingininką iš Port Orange, FL.

Regina ir Bronius Latožos,
Westmont, IL, Draugo fondo
pavasario vairo proga atsiuntė
700 dolerių prieš ankstyvesnį
300 dol. ir tapo garbės nariais.
Už stambia paramą ir linkė-
jimus pasiekti milijoninį Dra-
go fondo kapitalą, nuosirdžiai
dėkojame.

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 val. d.

**ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas**
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Daug mūsų krepšinio entu-
ziastų labai nusiminę sekma-
dienį, kai lietuvių olimpinė
komanda pralaimėjo rungtynes,
prieš kroatų (nepamirškime:
labai maža taškų persvara!),
tačiau galbūt reikalai pasitai-
sys pirmadienį, liepos 15 d., 7:30
val. vak., taip pat Rosemont
Horizon salėje, kai lietuviai žais
prieš graikų komandą. Papras-
tai sakoma, kad ta komanda
laimi, kurios rėmėjų publikoje
daugiau, tad padėkime savo
komandai laimėti – vyksime
pasiziūrėti rungtynių ir garsiai
reikšime pritarimą lietuviams.
Bilietai gaunami per „Ticket-
master“, tel. (312) 559-1212.

Vanda Prunskienė, Oak
Lawn, IL, Draugo fondo antro-
jo laipsnio garbės narė: a.a.
chemiko Jono Prunskio šešerių
metų mirtis atminimui fondui
atsiuntė 1,000 dolerių, pradė-
dama vasaros vaju, prie anks-
tyvesnį 3,000 dolerių įnašą.

Už taip didelę paramą, pris-
imant savo mirusį vyrą ir
Draugo fondą, nuosirdžiai
dėkojame.

BALSSI (BALTIC STUDIES
SUMMER INSTITUTE)

**Baltų studijų vasaros kursai
Illinois universitete**

Paskaitos 7/8/96 - 7/14/96:

1. Artūras Tereškinas, „To
the Nation's Bottom: A Theory
of Contemporary Lithuanian
National Identities and Identifi-
cations“, (I tautos gelmes: šiuo-
laikiniai lietuvių identitetai).
Po paskaitos lietuvių poetė Astrid
Ivask pasakos apie literatūrinį
gyvenimą Airijoje. Illinois
universitete, 1650 University
Hall, daugiaaukštis Morgan ir
Harrison gatvių sankryžoje,
1996 m. liepos 10 d., 1 val. po
pietų.

2. Inta Ezeragailis, „The Magic
of Exile: The Poetry of Astrid
Ivask“ (Egzilės magija: Astrid
Ivask'os poezija) ir poetė Astrid
Ivask skaitys savo poeziją, Illi-
nois universitete, 505 Chicago
Circle Center pastate, 750
South Halsted, 1996 m. liepos
12 d., 4 v. po pietų. Po paskai-
tos vaišės.

3. Toivo Raun, „Baltic Coope-
ration Past and Present“, (Baltų
bendradarbiavimas dabartyje ir
praatyje) 1996 m. liepos 14 d.,
5 val. vak., Balzeko muziejuje.
Po paskaitos vaišės.

Visuomenė kviečiama. Pa-
skaitos bus skaitomos angliskai.
Lėjimas nemokamas. Dėl deta-
lesnės informacijos skambinti
tel. (312) 996-7856 nuo 1 iki 3
val. po pietų.

x Juozas Bacevičius patar-
nauja išgyjant vairavimo
teises. Skambinkite: 708-
403-7334. (sk)

x Travel Centre, Ltd. siū-
lo skrydžius į Lietuvą ir vi-
sus pasaulio kraštus pigiausio-
mis kainomis. Kreiptis į Te-
resę Lesnianskiene, tel. 847-
528-0773. (sk)

x Vasaros metu TRANS-
PAK įstaigos Lemonte valan-
dos: penkt. 3 v.p.p. - 7 v.v.,
sekm. 8:30 v.r. - 1 v. p.p.
Šeštadieniais uždaryta.
TRANSPAK tel. Lemonte:
708-257-0497. (sk)

Daiva ir Algis Mockaičiai,
Dana Domarkas, Zelmą Po-
derienė, Vytautas Kybartas,
Ritonė Rudaitienė, Zelmą
Malinauskienė, Eugenijus ir
Irena Slavinskai – tai vis
mūsų geradariai, atnešę dova-
nelių, kuriomis bus pripildytas
laimėjimų stalas „Draugo“
gegužinėje, vyksiančioje liepos
28 d., sekmadienį, tėvų mari-
jonų sodelyje Čikagoje. Esame
labai dėkingi šiems aukotojams,
bet laimėjų dar nepakanka. Ar
negalėtumėte ir Jūs prisidėti?
Kaip žinote, „Draugo“ admi-
nistracija atidaryta kasdien,
nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p.p.
Labai laukiame daugiau
laimėjų.

PREL. DR. JUOZO
PRUNSKIO „VYRESNIŲJŲ
LIETUVIŲ FONDAS“

Sibire nukankinto tėvo Juozo
Prunskio, dėdės kun. Petro
Prunskio, tetos Onos Prunsky-
tės, dėdžių Prano, Juozo ir Ka-
rolio Gineičių atminimui pa-
gerbti prel. dr. Juozas Prunskis
sudarė 10,000 dol. fondą, kurį
paliko tvarkyti JAV LB Socia-
linių reikalų tarybai.

Fondo vardas „Vyresniųjų
lietuvių fondas“, jo palūkanas
skiriamos vyresniųjų lietuvių
premioms, o premijos skiriamos
asmenims, turintiems daugiau
60 metų, kurie dirba krikščio-
niškos lietuvių išlaikymo
darbą išieivijoje. Premijom skir-
ti bus sudaroma komisija, pre-
mijos ar premija bus skiriama
vieną kartą metuose. Fondą
administruoja, premijų skyrimo
komisiją sudaro JAV LB Socia-
linių reikalų taryba, pasitarusi
su prel. dr. Juozu Prunskiu.

Prelatas dr. Juozas Prunskis
buves kelių laikraščių redak-
torius, daugybės knygų au-
torius, žurnalistas, visą savo gy-
venimą, kaip kunigas ir kaip žmo-
gus, skyręs išlaikymui krikščio-
niškos lietuvių išieivijoje bei
Lietuvoje, metų naštos pris-
paustas, negalėdamas pats ak-
tyviai tame išlaikymo darbe
dirbti, skiria premijas, steigia
fondus, kad kiti žmonės dirbtų
ir tęstų jo darbą – ypač krikščio-
niškos lietuvių išlaikymą
išieivijoje. JAV LB Krašto
valdybos Socialinių reikalų
taryba jaučiasi pagerbta, kad
prel. dr. Juozas Prunskis pati-
kėjo šį fondą ir jo administra-
vimą Socialinių reikalų tarybai.
Birutė Jasaitienė



Prel. Juozas Prunskis.

x **TRANSPAK praneša:**
„Dantų kariesu serga 95-98%
Lietuvos suaugusių gyventojų.
Apie 30% visų gyventojų reikia
kompleksinio dantų gydymo.
Lietuvoje veikia 803 privačios
stomatologijos įstaigos, 54
dantų technikos laboratorijos,
deja, daugeliui žmonių privati
stomatologija pasidarė 'nekan-
dama'. Pinigai, siuntiniai ir
komercinės siuntos į Lietuvą.
Maisto siuntiniai. TRANSPAK,
2638 W. 69 St., Chicago,
IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x **Pamaldos su šv. Mišių
auka liepos 13 d.,** šeštadienį,
4 val. p.p. Tėvų Jėzuitų koply-
čioje. Kvietia Židinys. (sk)



Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SAULĖTA

Saulute, nejudėk!
Dangus toks giedras
Ir žemėje pūkuotas šilkas.
Pažvelk – visuos laukuos
Žvaigždžių paradas,
O per upes, per ežerus
Sidabro tiltas.

Danutė Lipčiūtė-Augienė

TRYS DIDELĖS ŠVENTĖS

Liepos mėnesio pradžioje iš
eilės švenčiamos trys didelės
šventės. JAV nepriklausomybės
šventė liepos 4 d., o liepos 6
dieną – Karaliaus Mindaugo
šventė bei Dešimtoji Tautinių
šokių šventė. Visos labai svar-
bios mūsų lietuviams.

Nuo senų laikų lietuviai
pamilo JAV-es, nes jos ištisė
ranką visiems prispausiesiems
ir pagalbos ieškančiesiems. Iš
viso pasaulio valstybių, čia da-
giausia apsigyveno lietuvių ir
sukūrė lyg ir antrą tėvynę
užsienyje. Amerikos lietuviai
daug padėjo Lietuvai jos
sunkiais laikais. JAV laisvė ir
nepriklausomybė yra svarbi ne
tik lietuviams, bet ir daugeliui
kitų tautų žmonių, todėl ir lai-
vės šventė yra labai svarbi.

Dabar, po ilgos vergijos, Lietu-
va atkūrusi savo nepriklaus-
omybę, įsivedė liepos mėn. 6 d.
daug šventę – Karaliaus Min-
daugo šventę. Ji labai svarbi
Lietuvai, nes parodo, kaip sena
yra Lietuvos valstybė. JAV-es
švenčia savo 220 gimtadienį, o
Lietuva 760-jį. Atmetus Lietu-
vos okupacijos metus, ji išbuvo
laisva daugiau 500 metų. Mums
verta didžiulius ir garbingai
švesti šią šventę. Ji buvo iškil-
mingai švesta Lietuvoje ir Čika-
goje Tautinių šokių šventėje,
kur susirinko kelių kontinentų
Lietuvių jaunimas ir daug
vyresnių.

KITI APIE MUS

Nors lietuvių kalba yra se-
niausia gyvųjų kalbų, bet ilgai
mažai kas ja domėjosi. Tik de-
vylioliktą šimtmečio pirmoje
pusėje, atsiradus lyginamajam
– istoriniam kalbų tyrinėjimui,
buvo susidomėta lietuvių kalbos
tyrinėjimu. Labai didelės
reikšmės turėjo artimesnis eu-
ropiečių susipažinimas su seno-
vės indų kultūra ir kalba. Vis
daugiau ir daugiau mokslininkų
nukeliaudavo į Indiją ir
lygino senovės indų kalbos žo-
džius su lotynų, graikų, italų ir
kitų kalbų žodžiais. Ypač didelį
darbą atliko anglų mokslininkas
Sir William Jones, 1746-1794 m.
Jis mokėjo daugelį Vakarų Europos
kalbų ir Rytų pasaulio kalbų. Indijoje
studijavo sanskrito kalbą. Jis pa-
reiškė, kad ta kalba ne tik sena,
bet ir nuostabi, turtingesnė už
graikų ir lotynų kalbas ir kad
jos kilo iš bendro šaltinio.

Žymusis Indijos valstybės
veikėjas, didelis sanskritu mylė-
tojas Neru savo knygoje „Indijos
atradimas“ yra nurodęs, jog
„artimiausia sanskritui Euro-
poje yra lietuvių kalba“. Šis
panašumas buvo didelė sena-
sija susidomėti lietuvių kalba.
Buvo net pasklidę gandai,
sanskrito profesorius gali lai-
vai susikalbėti su Lietuvos ūki-
ninkais. Nors gal ir per daug
pasakyta, tačiau kai kurie san-
skrito ir lietuvių kalbos elemen-
tai yra nuostabiai panašūs.

Dabar turbūt paaiškėjo, kas yra
toji lyginamoji indo-europiečių
prokalbė. Daugiau kitą kartą.
Redaktorius

Fervynės
ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrimas



X Tautinių šokių šventės akimirka.

Nuotr. Jono Kuprio

KO AŠ TIKIUOSI IŠ
LITUANISTINĖS
MOKYKLOS

Aš tikiuosi, kad šiais metais
išmoksiu daugiau kalbėti lietu-
viškai. Aš noriu, kad šiais
metais būtų smagiau ir links-
niau. Aš noriu išmokti rašyti
lietuviškai ir susirasti daugiau
draugų. Aš tikiuosi, kad šiais
metais viskas bus labai gerai.

Dalia Slavikaitė

Aš noriu išmokti ko nors nau-
jo šiais metais. Taip pat noriu,
kad būtų smagiau mokytis.
Man patiktų daryti projektus ir
truputį pajuokauti su draugais,
kurių nesu mačiusi visą savaitę.
Man yra labai linksmas bendrau-
ti su savo amžiaus mergaitėmis.
Aš stengsiuosi gerai mokytis ir
gauti gerus pažymius.

Lina Šeštokaite

Aš tikiuosi daug išmokti. Aš
noriu išmokti tai, ko nespėjau
išmokti trečiame, ketvirtame,
penktame skyriuje. Aš noriu
išmokti linksniuoti: kas ko,
kam, ką ir t.t. Aš noriu išmokti
geriau rašyti ir skaityti.

Julija Sajauskaitė
Visos trys Baltimorės Karaliaus
Mindaugo lit. m-los mokinės
(„Mūsų žinios“)

KUR NORĖČIAU GYVENTI

UGNIKALNIS

Mano namas būtų urvas.
Būtų šilta. Netoli mano urvo
būtų vandens. Jei ugnikalnis
išsiveržtų, aš išbėgčiau per slap-
tus išėjimus.

Darius Jutzi, 2 namelis

MIŠKAS

Pasistatytiau namą labai
gilioje duobėje. Jeigu kas nors
norėtų mane pagauti, ikristų į
vandenį, kuris yra griovyje
aplink namą. Būtų prižiū-
vė, kuria aš galėčiau išlipti
iš namo į mišką.

Gytis Mikulionis, 2 būrelis

MIŠKAS – VANDUO

Mano namas būtų vandenyje
ir jis būtų labai didelis. Aš
maudyčiaus ežere ir žuvažiaus.
Turėčiau vieną gyvulį – jagua-
rą. Jo vardas būtų Stepas.

Andrius Stankus, 2 būrelis

AFRIKA

Mano trobelė būtų Afrikoje,
nes ten gražu. Mano gyvuliai
būtų tigrai ir driežai.

Saulė Sidrytė, 7 būrelis.
Visi JAS vasaros stovyklau-
tojai Dainavoje, 1995 m. („Ke-
liaujame per pasaulį“).

GYVENIMAS

Gyvenimas yra panašus į
karietų lenktynes. Keturi balti
žirgai traukia kariatą. Jie yra:
meilė, tiesa, viltis ir pasitikė-
jimas. Užpakalyje yra keturi
juodi arkliai: melas, neapy-
kanta, smurtas, vogimas.

Nebent gyvenimas geras, tu
be karietos. Laimingas gyve-
nimas yra, kad turi maisto ir
namą, o ne kad turtingas ir turi
visko, ko pasaulyje nori.

Nomeda Girniūtė,
Bostono lit. m-los 5 sk. mokinė.
(„Švilpukas“)

PAGALVOKITE

1. Kur šiandieną yra kara-
liaus Mindaugo vainikas? 2.
Kuris popiežius uždraudė baž-
nyčiose rūkyti tabaką? 3. Kokį
reikalą atliko J. Pilsudskis Bez-
donių miestyje 1908 metais? 4.
Traukinį apiplėšęs, kur slapstė-
si J. Pilsudskis nuo policijos?
Ar tiesa, kad kartą jis buvo pasi-
slėpęs po lietuvių sijoną? 5. Mė-
tant žaidimo kauliukus, kaip at-
spėti, kiek taškų yra kauliuko
apacioje?

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

PAGALVOKITE
ATSAKYMAI

1. Kunigų globėjas-patronas
yra Šv. Jean Vianney(1786-
1859). L.E. Birt. 22-1028, Chi-
cago, 1968; The New York Li-
brary Desk Reference, p. 245,
N.Y., 1993). 2. Mėnulio antroji
pusė buvo nufotografuota 1959
 metais. 3. Senasis Testamentas
draudžia žydams valgyti ereli,
vanagą, žuvedrą, varną, struti,
apuoką, gegutę, gulbę, pelėdą,
baubli, gandrą, kregždę, šikšno-
sparnį ir kt. (S.T., Kunigų
11:13-19). 4. Žodį „respublika“
amerikietiai yra perėmę iš
prancūzų „republique“, todėl jie
vartoja žodį „republic“. Lietu-
viai šį žodį yra perėmę iš lotynų
„respublica“, todėl vartojame
terminą „respublika“. (Web-
ster's Third New Interna. Diet.,
p. 1928 + 1935, Chicago, 1966;
Tarp žodžių žodynas, 659 psl.,
Vilnius, 1969). 5. Atrodo, kad žo-
dis „vynas“ yra senas indo-
europiečių terminas: lietuvių
Vynas, lotynų Vinum, graikų
Oinos, albanų Vene, vokiečių
Wein, olandų Wijn, prancūzų,
danų, švedų Vin, austrų Wine,
italų, ispanų, rusų, serbų, kroa-
tų Vино, lenkų Wino, arabų
Wain, hebrajų Yayin. (Arcade's
Dictionary of Word Origins by
J. Ayto, p. 575, New York,
1991).

• 1968 m. spalio 11 d. „Apol-
lo 7“ pakilo į erdves jau su astro-
nautais.



„Žiburelio“ mokyklės mokinė Daiva Silinaitė kalbasi su auklėtoja Vida Slapšienė. „Žiburelyje“ lietuviai vaikaitai auklėjami pagal Montessori metodą, išmoka savarankiškumo ir pasitikėjimo savimi.

Nuotr. Lydos Budrienės